

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 236/2012

2012 m. kovo 14 d.

**dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir tam tikrų kredito įsipareigojimų neįvykdymo
apsikeitimo sandorių aspektų**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus teisėkūros procedūra priimamo akto projektą nacionaliems parlamentams,

atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 2008 m. rugsėjo mėn. per finansų krizės piką kai kurių valstybių narių, kompetentingos valdžios institucijos ir trečiųjų šalių, pavyzdžiui, Jungtinių Amerikos Valstijų ir Japonijos priežiūros institucijos patvirtino ypatingas priemones, siekdamos apriboti arba uždrausti kai kurių arba visų skolintų vertybinių popierių pardavimą. Jos veikė atsižvelgdamos į susirūpinimą, kad didelio finansinio nestabilumo laikotarpiu dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo gali labiau išsukti akcijų kainų mažėjimo spiralė, ypač finansų įstaigų, todėl galiausiai gali kilti grėsmė šių įstaigų gyvybingumui ir atsirasti sisteminė rizika. Valstybės narės patvirtino skirtingas priemones, nes Sąjunga neturi konkrečios bendros reguliavimo sistemos, taikytinos sprendžiant skolintų vertybinių popierių pardavimo problemas;

- (2) todėl, siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, gerinti jos, ypač finansų rinkų, veikimo sąlygas ir užtikrinti aukštą vartotojų ir investuotojų apsaugos lygį, reikėtų nustatyti bendrą su skolintų vertybinių popierių pardavimu ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriais susijusių reikalavimų ir įgaliojimų reguliavimo sistemą ir užtikrinti geresnį valstybių narių veiklos koordinavimą ir nuoseklumą, kai reikia imtis priemonių išskirtinėmis aplinkybėmis. Būtina derinti skolintų vertybinių popierių pardavimo taisykles ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių tam tikrus aspektus, siekiant išvengti, kad tinkamam vidaus rinkos veikimui nebūtų sudaroma kliūčių, nes priešingu atveju tikėtina, kad valstybės narės ir toliau imsis skirtingų priemonių;

- (3) tikslinga ir būtina pateikti tas taisykles reglamento teisės akto forma, siekiant užtikrinti, kad nuostatos, kuriomis tiesiogiai nustatomi įpareigojimai privačioms šalims pateikti ir atskleisti informaciją apie grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su tam tikromis priemonėmis ir nesutartų pasiskolinti vertybinių popierių pardavimu, būtų vienodai taikomos visoje Sąjungoje. Reglamento reikia ir norint suteikti Europos priežiūros institucijai (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijai) (EVPRI), įsteigtai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁴⁾, įgaliojimus koordinuoti kompetentingų valdžios institucijų priemones arba pačiai imtis priemonių;

- (4) šio reglamento taikymo sritis turėtų būti kuo platesnė, kad būtų numatyta prevencinė reguliavimo sistema, naudotina išskirtinėmis aplinkybėmis. Ta sistema turėtų apimti visas finansines priemones, bet ja reikėtų numatyti proporcingą atsaką į riziką, galinčią kilti dėl įvairių skolintų priemonių pardavimo. Todėl kompetentingoms valdžios institucijoms ir EVPRI reikėtų suteikti įgaliojimą tik išskirtinėmis aplinkybėmis imtis priemonių dėl visų rūšių finansinių priemonių, viršijant nuolatines

⁽¹⁾ OL C 91, 2011 3 23, p. 1.⁽²⁾ OL C 84, 2011 3 17, p. 34.⁽³⁾ 2011 m. lapkričio 15 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepasiskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2012 m. vasario 21 d. Tarybos sprendimas.⁽⁴⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 84.

priemonės, kurios taikomos tik tam tikrų rūšių finansinėms priemonėms, kai kyla aiškiai nustatyta rizika, kurią reikia mažinti;

- (5) siekiant panaikinti dabartinį nenuoseklumą, kai kelios valstybės narės ėmėsi skirtingų priemonių, ir apriboti kompetentingų valdžios institucijų galimybę imtis skirtingų priemonių, svarbu darniai mažinti galimą riziką, kylančią dėl skolintų vertybinių popierių pardavimo ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių. Nustatytinais reikalavimais reikėtų mažinti nustatytą riziką, pernelyg nemažinant skolintų vertybinių popierių pardavimo naudos rinkų kokybei ir efektyvumui. Tam tikromis aplinkybėmis skolintų vertybinių popierių pardavimas galėtų turėti neigiamą poveikį, bet įprastomis rinkos sąlygomis skolintų vertybinių popierių pardavimui tenka svarbus vaidmuo užtikrinant tinkamą finansų rinkų veikimą, visų pirma kalbant apie rinkos likvidumą ir veiksmingą kainų formavimą;
- (6) nuorodos šiame reglamente į fizinius ir juridinius asmenis turėtų apimti registruotas verslo asociacijas, neturinčias juridinio asmens statuso;
- (7) didesnis skaidrumas dėl konkrečių finansinių priemonių reikšmingų grynųjų trumpųjų pozicijų tikriausiai bus naudingas ir reguliavimo institucijoms, ir rinkos dalyviams. Akcijoms, kuriomis leista prekiauti prekybos vietose Sąjungoje, reikėtų nustatyti dviejų trečdalių modelį, kuriuo būtų užtikrintas didesnis tinkamo lygmens reikšmingų grynųjų trumpųjų akcijų pozicijų skaidrumas. Pasiekus žemesnę ribą, apie poziciją turėtų būti privačiai pranešama susijusioms reguliavimo institucijoms, kad jos galėtų stebėti ir, jei būtina, tirti skolintų vertybinių popierių pardavimą, dėl kurio galėtų atsirasti sisteminė rizika, kuriuo galėtų būti piktnaudžiaujama arba dėl kurio galėtų kilti sumaištis rinkose; pasiekus aukštesnę ribą, informaciją apie pozicijas reikėtų viešai atskleisti rinkai, kad kitiems rinkos dalyviams būtų teikiama naudinga informacija apie reikšmingas pavienes skolintų akcijų trumpąsias pozicijas;
- (8) reikėtų numatyti, kad reguliavimo institucijoms būtų pranešama apie reikšmingas grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su valstybės skolos vertybiniais popieriais Sąjungoje, nes tokiu pranešimu reguliavimo institucijoms būtų teikiama svarbi informacija, į kurią atsižvelgdamos jos galėtų geriau stebėti, ar dėl tokių pozicijų iš tikrųjų neatsiranda sisteminė rizika ir ar jomis nepiktnaudžiaujama. Toks reikalavimas turėtų apimti tik privatų informacijos atskleidimą reguliavimo institucijoms, nes informaciją apie tokias priemones skelbiant rinkai galima neigiamai paveikti valstybės skolos vertybinių popierių rinkas, kurių likvidumas ir taip sumažintas;
- (9) reikalavimus dėl pranešimo apie valstybės skolos vertybinius popierius reikėtų taikyti skolos finansinėms priemonėms, kurias išleido valstybės narė ir Sąjunga, įskaitant

Europos investicijų banką, valstybės narės ministeriją, agentūrą, specialiosios paskirties įmonę arba dviejų ar daugiau valstybių narių įkurtą tarptautinę finansų įstaigą, kuri išleidžia skolos vertybinius popierius valstybės narės vardu arba kelių valstybių narių vardu, pavyzdžiui, Europos finansinio stabilumo fondas ar būsimas Europos stabilumo mechanizmas. Federacinių valstybių narių atveju reikalavimai dėl pranešimo turėtų būti taikomi ir federacijos nario išleistoms skolos finansinėms priemonėms. Tačiau jie neturėtų būti taikomi kitoms skolos finansinėms priemonėms išleidžiančioms valstybės narės regioninėms ar vietos įstaigoms arba pusiau valstybinėms įstaigoms. Sąjungos išleistų skolos finansinių priemonių tikslas visų pirma yra suteikti mokėjimų balansą arba finansinio stabilumo paramą valstybėms narėms arba suteikti makrofinansinę paramą trečiosioms šalims;

- (10) siekiant užtikrinti išsamų ir veiksmingą skaidrumą, svarbu, kad reikalavimai dėl pranešimo apimtų ne tik tas trumpąsias pozicijas, kurios atsiranda prekiaujant akcijomis arba valstybės skolos vertybiniais popieriais prekybos vietose, bet ir tas, kurios atsiranda prekiaujant ne prekybos vietose, ir grynąsias trumpąsias pozicijas, atsirandančias naudojant išvestines finansines priemones, pvz., pasirinkimo ir ateities sandorius, su indeksu susietas priemones, sutartis dėl kainų skirtumų bei pirkimo ir pardavimo kainų skirtumo lažybų (angl. *spread bet*) sandorius, susijusius su akcijomis arba valstybės skolos vertybiniais popieriais;
- (11) kad bet koks skaidrumo režimas būtų naudingas reguliavimo institucijoms ir rinkoms, jis turėtų užtikrinti išsamią ir tikslią informaciją apie fizinio arba juridinio asmens pozicijas. Ypač teikiant informaciją reguliavimo institucijai arba rinkai reikėtų atsižvelgti ir į trumpąsias, ir į ilgąsias pozicijas, kad būtų galima pateikti vertingą informaciją apie grynąją trumpąją fizinio arba juridinio asmens akcijų, valstybės skolos vertybinių popierių ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių poziciją;
- (12) apskaičiuojant trumpąsias arba ilgąsias pozicijas, reikėtų atsižvelgti į bet kokią ekonominę fizinio arba juridinio asmens interesą, susijusį su išleistu įmonės akciniu kapitalu arba valstybės narės arba Sąjungos išleistu valstybės skolos vertybiniu popieriumi. Ypač reikėtų atsižvelgti į ekonominę interesą, kuris tiesiogiai arba netiesiogiai įgytas naudojant išvestines finansines priemones, pvz., pasirinkimo ir ateities sandorius, sutartis dėl kainų skirtumų bei pirkimo ir pardavimo kainų skirtumo lažybų (angl. *spread bet*) sandorius, susijusius su akcijomis arba valstybės skolos vertybiniais popieriais bei indeksus, vertybinių popierių krepšelius ir fondus, kurių akcijomis prekiaujama biržoje. Jei pozicijos susijusios su valstybės skolos vertybiniais popieriais, reikėtų atsižvelgti ir į kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorius, susijusius su valstybės skolos vertybinių popierių emiten-tais;

- (13) be skaidrumo režimo, numatyto šiame reglamente, Komisija, vykdydama 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų⁽¹⁾ peržiūrą, turėtų apsvastyti, ar numacius nuostatą, kad į sandorių ataskaitas, kurias investicinės įmonės teikia kompetentingoms valdžios institucijoms, turi būti įtraukta informacija apie skolintų vertybinių popierių pardavimą, būtų suteikta naudingos papildomos informacijos, kuria pasinaudodamos kompetentingos valdžios institucijos galėtų stebėti skolintų vertybinių popierių pardavimo lygį;
- (14) kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių pirkimą neturint ilgosios pagrindinio valstybės skolos vertybinių popieriaus pozicijos ar turto portfelio, finansinių išpareigojimų ar finansinių sandorių, kurių vertė susijusi su valstybės skolos vertybinių popierių verte, ekonominiu požiūriu galima prilyginti pagrindinės skolos priemonės trumposios pozicijos įgijimui. Todėl apskaičiuojant grynąją trumpąją poziciją valstybės skolos vertybinių popierių atžvilgiu reikėtų įtraukti kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorius, susijusius su valstybės skolos vertybinių popierių emitento išpareigojimu. Į kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių poziciją reikėtų atsižvelgti ne tik siekiant nustatyti, ar fizinis arba juridinis asmuo turi reikšmingą grynąją trumpąją poziciją, susijusią su valstybės skolos vertybiniais popieriais, apie kurią reikia pranešti kompetentingai valdžios institucijai, bet ir, kai kompetentinga valdžios institucija sustabdo nepadengtų kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių apribojimus, siekiant nustatyti, ar jis turi reikšmingą nepadengtą kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorio poziciją, susijusią su valstybės skolos vertybinių popierių emitentu, apie kurią reikia pranešti kompetentingai valdžios institucijai;
- (15) siekiant užtikrinti nuolatinę pozicijų stebėseną, skaidrumo režimas taip pat turėtų apimti informacijos pranešimą arba atskleidimą, kai pasikeitusi grynoji trumpoji pozicija tampa didesnė arba mažesnė už tam tikras ribas;
- (16) siekiant užtikrinti veiksmingumą, svarbu, kad skaidrumo režimas būtų taikomas neatsižvelgiant į fizinio arba juridinio asmens buvimo vietą, įskaitant trečiąsias šalis, kuomet tas asmuo turi reikšmingą grynąją trumpąją poziciją įmonėje, kurios akcijomis leista prekiauti prekybos vietoje Sąjungoje, arba grynąją trumpąją valstybės narės arba Sąjungos išleisto valstybės skolos vertybinių popieriaus poziciją;
- (17) į skolintų vertybinių popierių pardavimo termino apibrėžtį neturėtų būti įtraukiamas dviejų šalių sudarytas atpirkimo sandoris, kai viena šalis kitai parduoda vertybinių popierių už nustatytą kainą, išpareigodama vėliau tą vertybinių popierių atpirkti už kitą nustatytą kainą arba išvestinės finansinės priemonės sandoris, kai susitariama ateityje parduoti vertybinius popierius už nustatytą kainą.
- Į apibrėžtį neturėtų būti įtraukiamas vertybinių popierių pardavimas pagal vertybinių popierių skolinimo susitarimą;
- (18) kartais manoma, kad dėl nesutartų pasiskolinti akcijų ir valstybės skolos vertybinių popierių pardavimo gali padidėti neatsiskaitymo ir nestabilumo rizika. Siekiant mažinti tokią riziką, tikslinga taikyti proporcingus apribojimus tokių nesutartų pasiskolinti finansinių priemonių pardavimui. Išsamiais apribojimais reikėtų atsižvelgti į įvairius susitarimus, šiuo metu sudaromus parduodant sutartus pasiskolinti vertybinius popierius. Tai apima atskirą atpirkimo sandorį, pagal kurį asmuo, parduodantis skolintą vertybinių popierių, atperka lygiavertį vertybinių popierių nustatytu laiku, kad būtų galima atsiskaityti už skolintų vertybinių popierių pardavimo sandorį, ir įtraukia finansinio užtikrinimo susitarimus, jei užstato gavėjas gali naudoti vertybinių popierių, norėdamas atsiskaityti už skolintų vertybinių popierių pardavimo sandorį. Kiti pavyzdžiai: įmonių teisių emisija (siūlymai) esamiems akcininkams, fondų ir atpirkimo sandorių priemonių, kurias suteikia, pavyzdžiui, prekybos vietos, tarpuskaitos sistemos arba centriniai bankai, skolinimas;
- (19) jei parduodamos nesutartos pasiskolinti akcijos, būtina, kad fizinis arba juridinis asmuo būtų sudaręs susitarimą su trečiąja šalimi, pagal kurį ta trečioji šalis patvirtino, kad akciją susitarta parduoti, ir kad ji gali akciją pateikti atsiskaitymo tikslams, kai ateis terminas. Būtina, kad toks patvirtinimas būtų paremtas priemonėmis, kurių ėmėsi ta trečioji šalis, kad fizinis arba juridinis asmuo galėtų pagrįstai tikėtis, kad bus atsiskaityta, kai ateis terminas. Tokios priemonės apima trečiosios šalies pirkimui arba skolinimui numatytų akcijų paskyrimą, kad atėjus terminui, būtų galima atsiskaityti. Jei skolintų vertybinių popierių pardavimas turi būti padengtas perkant akciją tą pačią dieną, tokios priemonės apima trečiosios šalies patvirtinimą, jog ji mano, kad akciją bus lengva pasiskolinti ar nusipirkti. EVPRI, nustatydama, kokios priemonės yra būtinos, kad būtų galima užtikrinti, jog bus galima pagrįstai tikėti, kad atėjus terminui bus atsiskaityta, turėtų atsižvelgti į akcijų likvidumą, visų pirma apyvartos lygį, pirkimo, pardavimo ir skolinimo paprastumą, kai poveikis rinkai yra minimalus;
- (20) jei nesutartų pasiskolinti valstybės skolos vertybinių popierių pardavimas bus padengiamas įsigyjant valstybės skolos vertybinius popierius tą pačią dieną, tai gali būti laikoma atveju, kai galima pagrįstai tikėtis, kad bus atsiskaityta nustatytu laiku, pavyzdžiui;
- (21) valstybės kredito išpareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriai turėtų būti pagrįsti interesų draudimo principu, kartu pripažįstant, kad gali būti kitokių su valstybės skolos vertybinių popierių emitentu susijusių interesų nei obligacijų įsigijimas. Tokie interesai apima apsidraudimą nuo valstybės skolos vertybinių popierių emitento išpareigojimų neįvykdymo rizikos, kai fizinis arba juridinis asmuo turi ilgąją to emitento valstybės skolos

⁽¹⁾ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.

vertybinių popierių poziciją, ar apsidraudimą nuo valstybės skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimo rizikos, kai fizinis arba juridinis asmuo turi turto arba įsipareigojimų, kurie susiję su viešojo ar privataus sektoriaus subjektais susijusioje valstybėje narėje ir kurių vertė susijusi su valstybės skolos vertybinių popierių verte. Minėtasis turtas turėtų apimti finansinius sandorius, turto portfelį ar finansinius įsipareigojimus, taip pat palūkanų normas ar valiutų apsisikeitimo sandorius, kai valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisikeitimo sandoriai naudojami kaip sandorio šalies rizikos valdymo priemonė siekiant apsidrausti nuo su finansiniais ir užsienio prekybos sandoriais susijusios rizikos. Jokia pozicija ar pozicijų portfelis, kuriuo naudojamosi apsidraudžiant nuo su valstybės skolos vertybiniais popieriais susijusios rizikos, neturi būti laikomi nepadengtomis valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisikeitimo sandorių pozicijomis. Tai apima bet kokią poziciją centrinės, regioninės ir vietos valdžios bei viešojo sektoriaus subjektų atžvilgiu arba bet kokią poziciją, kurią garantuoja bet kuris iš minėtųjų subjektų. Be to, turėtų būti apimamos ir pozicijos atitinkamoje valstybėje narėje įsisteigusiu viešojo sektoriaus subjektų atžvilgiu. Šiomis aplinkybėmis turėtų būti atsižvelgiama į visas pozicijas, įskaitant paskolas, sandorio šalies kredito riziką (įskaitant potencialią poziciją, kai būtinas su šia pozicija susijęs reguliuojamasis kapitalas), gautinas sumas ir garantijas. Taip pat apimamos netiesioginės pozicijos bet kurio iš minėtųjų subjektų atžvilgiu, *inter alia*, įgytos esant pozicijoms, susijusioms su indeksais, fondais arba specialiosios paskirties įmonėmis;

(22) valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisikeitimo sandorio sudarymas neturint pagrindinės pozicijos rizikos, kad galėtų sumažėti valstybės skolos vertybinių popierių vertė, atveju galėtų neigiamai paveikti valstybės skolos vertybinių popierių rinkų stabilumą, todėl fiziniams ar juridiniams asmenims turėtų būti draudžiama įgyti tokias nepadengtas kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisikeitimo sandorio pozicijas. Vis dėlto pasirodžius patiems pirmiesiems požymiams, kad valstybės skolos vertybinių popierių rinka tinkamai neveikia, kompetentinga valdžios institucija turėtų galėti laikinai sustabdyti minėtojo apribojimo taikymą. Kompetentinga valdžios institucija turėtų objektyviai pagrįsti tokį sustabdymą, atlikusi šiame reglamente nustatytą rodiklių analizę. Kompetentingos valdžios institucijos taip pat turėtų galėti naudotis papildomais rodikliais;

(23) taip pat tikslinga įtraukti reikalavimus pagrindinėms sandorio šalims dėl supirkimo procedūrų ir baudų už neatsiskaitytus akcijų sandorius. Supirkimo procedūrų ir su pavėluotu atsiskaitymu susijusiais reikalavimais reikėtų nustatyti pagrindinius atsiskaitymo drausmės standartus. Reikalavimai dėl supirkimo procedūrų ir baudų turėtų būti pakankamai lankstūs, kad pagrindinė sandorio šalis,

atsakinga už tokių procedūrų įdiegimą, galėtų pasikliauti kitu rinkos dalyviu, kad šis veiksmingai taikys supirkimo procedūras ar nustatys bausas. Tačiau siekiant tinkamo finansų rinkų veikimo platesnius atsiskaitymo drausmės klausimus reikia spręsti pateikiant horizontaliojo pobūdžio teisėkūros procedūra priimamo akto pasiūlymą;

(24) priemonėmis, susijusiomis su valstybės skolos vertybiniais popieriais ir valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsisikeitimo sandoriais, įskaitant didesnę skaidrumą ir nesutartų pasiskolinti vertybinių popierių pardavimo apribojimus, reikėtų nustatyti proporcingus reikalavimus ir kartu išvengti neigiamo poveikio valstybės obligacijų rinkų ir valstybės obligacijų atpirkimo rinkų likvidumui;

(25) vis dažniau akcijomis leidžiama prekiauti įvairiose prekybos vietose Sąjungoje ir trečiosiose šalyse. Be to, daug didelių trečiojoje šalyje įsikūrusių įmonių akcijomis leidžiama prekiauti prekybos vietose Sąjungoje. Siekiant efektyvumo, tam tikrų informacijos pranešimo ir atskleidimo reikalavimų tikslinga netaikyti vertybiniais popieriams, jei pagrindinė tos finansinės priemonės prekybos vieta yra trečiojoje šalyje;

(26) rinkos formavimo veikla labai svarbi užtikrinant Sąjungos rinkų likvidumą, o rinkos formuotojai turi įgyti trumpąsias pozicijas, kad galėtų vykdyti šią funkciją. Nustačius reikalavimus tokiai veiklai būtų labai sumažintos rinkos formuotojų galimybės užtikrinti likvidumą ir būtų daromas didelis neigiamas poveikis Sąjungos rinkų efektyvumui. Be to, rinkos formuotojai retai turi reikšmingų trumpųjų pozicijų, nebent labai trumpam. Todėl tokia veikla užsiimantiems fiziniams arba juridiniams asmenims tikslinga netaikyti reikalavimų, kuriais galėtų mažinti jų galimybes atlikti šią funkciją ir kuriais dėl to galėtų būtų daromas neigiamas poveikis Sąjungos rinkoms. Siekiant, kad tokie reikalavimai apimtų lygiavertčius trečiosios šalies subjektus, būtina taikyti trečiosios šalies rinkų lygiavertiškumo vertinimo procedūrą. Šią išimtį reikėtų taikyti įvairių rūšių rinkos formavimo veiklai, išskyrus prekybą savo sąskaita. Išimtį tikslinga taikyti ir tam tikroms pirminės rinkos operacijoms, pvz., susijusioms su valstybės skolos vertybiniais popieriais ir stabilizavimo sistemomis, nes šia svarbia veikla galima didinti rinkų veikimo efektyvumą. Kompetentingoms valdžios institucijoms reikėtų pranešti apie naudojimąsi išimtimis ir jos turėtų turėti įgaliojimą fiziniams arba juridiniams asmenims uždrausti naudotis išimtimi, jei jie netenkina atitinkamų išimties taikymo kriterijų. Be to, kompetentingos valdžios institucijos turėtų turėti galimybę prašyti fizinio arba juridinio asmens pateikti informaciją, kad galėtų stebėti, kaip jis naudojasi išimtimi;

- (27) vykstant neigiamiems pokyčiams, kai kurioje nors valstybėje narėje arba Sąjungoje kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka, kompetentingos valdžios institucijos turėtų turėti intervencinius įgaliojimus reikalauti didesnio skaidrumo arba nustatyti laikinus skolintų vertybinių popierių pardavimo, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikaitimo arba kitų sandorių apribojimus, siekdamos užkirsti kelią nevaldomam finansinės priemonės kainos mažėjimui. Tokių priemonių gali reikėti imtis dėl įvairiausių neigiamų įvykių arba pokyčių, įskaitant ne tik finansinius ar ekonominius įvykius, bet ir, pvz., gaivalines nelaimes arba teroro aktus. Be to, kai kurie neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių būtina imtis priemonių, gali atsirasti tik vienoje valstybėje narėje ir neturėti tarpvalstybinio poveikio. Tokie įgaliojimai turėtų būti pakankamai lankstūs, kad kompetentingos valdžios institucijos galėtų veikti skirtingomis išskirtinėmis aplinkybėmis. Imdamosi tokių priemonių, kompetentingos valdžios institucijos turėtų tinkamai atsižvelgti į proporcingumo principą;
- (28) kadangi šis reglamentas reglamentuoja tik skolintų vertybinių popierių pardavimo ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikaitimo sandorių apribojimus siekiant užkirsti kelią nevaldomam finansinės priemonės kainos mažėjimui, todėl būtinybę nustatyti kitų tipų apribojimus, pvz., pozicijų ribas arba produktų apribojimus, dėl kurių gali kilti rimtų su investuotojų apsauga susijusių susirūpinimą keliančių klausimų, tinkamiau apsvarstyti Komisijai vykdant Direktyvos 2004/39/EB peržiūrą;
- (29) nors kompetentingos valdžios institucijos paprastai turi geriausias galimybes stebėti rinkos sąlygas ir pirmiausia reaguoti į neigiamą įvykį arba pokytį, spręsdamos, ar atsirado didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka ir ar būtina imtis priemonių tokiai padėčiai gerinti, reikėtų kuo geriau suderinti įgaliojimus šiuo atžvilgiu ir naudojimosi jais sąlygas bei procedūras;
- (30) labai kritus finansinės priemonės kainai prekybos vietoje, kompetentinga valdžios institucija turėtų taip pat turėti galimybę laikinai apriboti atitinkamos skolintos finansinės priemonės pardavimą toje prekybos vietoje savo jurisdikcijoje arba kreiptis į EVPRI dėl tokio apribojimo kitose jurisdikcijose, kad prireikus galėtų skubiai ir trumpą laikotarpį įsikišti, siekdama užtikrinti, kad nevaldomai nesumažėtų atitinkamos finansinės priemonės kaina. Kompetentinga valdžios institucija taip pat turi pranešti EVPRI apie tokį sprendimą, kad EVPRI galėtų nedelsdama pranešti kitų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms apie prekybos vietas, kuriose prekiaujama ta pačia priemone, koordinuoti priemones, kurių imasi tos kitos valstybės narės ir, prireikus, padėti jom susitarti ar pačioms priimti sprendimą, laikantis Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnio;
- (31) kai neigiamas įvykis arba pokytis susidaro daugiau nei vienoje valstybėje narėje arba turi kitą tarpvalstybinį poveikį, pavyzdžiui, jei finansine priemone leidžiama prekiauti įvairiose prekybos vietose keliose valstybėse narėse, itin svarbu, kad kompetentingos valdžios institucijos išsamiai konsultuotųsi ir glaudžiai bendradarbiautų. Tokiomis aplinkybėmis EVPRI turėtų imtis pagrindinio koordinavimo vaidmens ir turėtų siekti užtikrinti kompetentingų valdžios institucijų veiksmų nuoseklumą. Atlikti tokį vaidmenį padės EVPRI sudėtis, t. y. tai, kad joje bus atstovaujama kompetentingoms valdžios institucijoms. Be to, kompetentingos valdžios institucijos turėtų turėti įgaliojimus imtis priemonių, kai jos būtų tuo suinteresuotos;
- (32) EVPRI turėtų ne tik koordinuoti kompetentingų valdžios institucijų priemones, bet ir užtikrinti, kad kompetentingos valdžios institucijos priemonių imtųsi tik tada, kai jos būtinos ir proporcingos. EVPRI turėtų galėti teikti kompetentingoms valdžios institucijoms nuomones dėl naudojimosi intervenciniais įgaliojimais;
- (33) nors kompetentingos valdžios institucijos dažnai turi geriausias galimybes stebėti ir sparčiai reaguoti į neigiamą įvykį arba pokytį, EVPRI taip pat turėtų turėti įgaliojimą imtis priemonių, kai skolintų vertybinių popierių pardavimas ir kita susijusi veikla kelia grėsmę tinkamam finansų rinkų veikimui ir vientisumui arba visos Sąjungos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, kai tai turi tarpvalstybinį poveikį ir kompetentingos valdžios institucijos nesiėmė pakankamų šios grėsmės mažinimo priemonių. EVPRI, kai tik įmanoma, turėtų konsultuotis su Europos sisteminės rizikos valdyba (ESRV), įsteigta 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1092/2010 dėl Europos Sąjungos finansų sistemos makrolygio rizikos ribojimo priežiūros ir Europos sisteminės rizikos valdybos įsteigimo⁽¹⁾, ir kitomis susijusiomis valdžios institucijomis, kai tokia priemonė gali turėti įtaką ne tik finansų rinkoms, pvz., biržos prekių išvestinių finansinių priemonių, kurios naudojamas draudžiant fizinės pozicijas, atveju;
- (34) pagal šį reglamentą nustatyti EVPRI įgaliojimai išskirtinėmis aplinkybėmis apriboti skolintų vertybinių popierių pardavimą ir kitą susijusią veiklą pagrįsti Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 9 straipsnio 5 dalimi. Tie įgaliojimai neturėtų daryti poveikio EVPRI įgaliojimams kritinės padėties atvejais pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 18 straipsnį. Visų pirma EVPRI turėtų turėti galimybę priimti atskirus sprendimus, kuriais iš kompetentingų valdžios institucijų reikalaujama imtis priemonių, arba atskirus finansų rinkos dalyviams skirtus sprendimus pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 18 straipsnį;

⁽¹⁾ OL L 331, 2010 12 15, p. 1.

- (35) nuorodos šiame reglamente į Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 18 ir 38 straipsnius yra deklaratyvaus pobūdžio. Tie straipsniai taikomi net ir tuo atveju, jei tokios nuorodos nepateikiamos;
- (36) kompetentingų valdžios institucijų ir EVPRI intervenciniai įgaliojimai apriboti skolintų vertybinių popierių pardavimą, kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo ir kitus sandorius turėtų būti tik laikini ir jais reikėtų naudotis tik tiek laiko ir tokiu mastu, kiek būtina mažinant konkrečią grėsmę;
- (37) naudojant kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorius gali kilti specifinė rizika, todėl kompetentingos valdžios institucijos turi atidžiai stebėti tokius sandorius. Visų pirma kompetentingos valdžios institucijos turėtų turėti įgaliojimą išskirtiniais atvejais iš fizinių arba juridinių asmenų, sudarančių tokius sandorius, prašyti pateikti informaciją apie šio sandorio sudarymo tikslą;
- (38) EVPRI reikėtų suteikti įgaliojimą tirti su skolintų vertybinių popierių pardavimu arba kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių naudojimu susijusį klausimą ar praktiką, kad ji įvertintų, ar dėl šio klausimo arba praktikos nekyla galima grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka. Atlikusi tokius tyrimus, EVPRI turėtų paskelbti ataskaitą su jos išvadomis;
- (39) kai kurios šio reglamento nuostatos taikomos fiziniams arba juridiniams asmenims ir veiklai trečiojoje šalyje, todėl būtina, kad tam tikromis aplinkybėmis kompetentingos valdžios institucijos bendradarbiautų su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis. Todėl kompetentingos valdžios institucijos turėtų sudaryti susitarimus su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis. EVPRI turėtų koordinuoti tokių bendradarbiavimo susitarimų rengimą ir kompetentingų valdžios institucijų keitimąsi iš trečiųjų šalių gauta informacija;
- (40) šiuo reglamentu laikomasi pagrindinių teisių ir principų, kurie visų pirma pripažinti Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), ypač teisės į asmens duomenų apsaugą, numatytos SESV 16 straipsnyje ir Chartijos 8 straipsnyje. Su reikšmingomis grynosiomis trumpposiomis pozicijomis susijęs skaidrumas, įskaitant viešą informacijos atskleidimą viršijus tam tikrą ribą, kaip numatyta šiuo reglamentu, yra būtinas dėl finansų rinkos stabilumo ir investuotojų apsaugos priežasčių. Šis skaidrumas reguliavimo institucijoms sudarys sąlygas stebėti skolintų vertybinių popierių pardavimo naudojimą piktnaudžiavimo tikslais ir skolintų vertybinių popierių pardavimo pasekmes tinkamam rinkų veikimui. Be to, šis skaidrumas galėtų padėti sumažinti informacijos asimetriją užtikrinant, kad visi rinkos dalyviai būtų pakankamai informuojami apie tai, kaip skolintų vertybinių popierių pardavimas veikia kainas. Visais atvejais keisdamosi informacija arba ją perduodamos, kompetentingos valdžios institucijos turėtų laikytis 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 95/46/EB dėl asmens apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾ nustatytų asmens duomenų perdavimo taisyklių. Visais atvejais keisdamosi informacija arba ją perduodama, EVPRI turėtų laikytis 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 45/2001 dėl asmens apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽²⁾, kuris turėtų būti visapusiškai taikomas asmens duomenų tvarkymui šio reglamento tikslais, nustatytų asmens duomenų perdavimo taisyklių;
- (41) atsižvelgdamos į Komisijos komunikatą dėl sankcijų taikymo režimų finansinių paslaugų sektoriuje griežtinimo nustatytus principus ir į to pasekmėje priimtus Sąjungos teisės aktus, valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl už šio reglamento nuostatų pažeidimus taikytinų sankcijų ir administracinių priemonių ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Tos sankcijos ir administracinės priemonės turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Jos turėtų būti pagrįstos EVPRI priimtomis gairėmis ir skatinti sankcijų taikymo režimų finansinių paslaugų sektoriuje konvergenciją ir tarpsektorinį nuoseklumą;
- (42) siekiant užtikrinti šiam reglamentui įgyvendinti būtinas vienodas sąlygas, Komisijai reikėtų suteikti įgyvendinimo įgaliojimus. Tie įgaliojimai turėtų būti vykdomi pagal 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai ⁽³⁾. Komisija turėtų informuoti Europos Parlamentą apie pažangą, susijusią su sprendimais, kuriais nustatomas trečiosios valstybės teisės ir priežiūros sistemų atitikties šio reglamento reikalavimams;
- (43) Komisijai pagal SESV 290 straipsnį reikėtų deleguoti įgaliojimus priimti teisės aktus dėl išsamios informacijos, susijusios su trumpųjų pozicijų apskaičiavimu, kai fizinis arba juridinis asmuo turi nepadengtą kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorio poziciją, informacijos pranešimo arba atskleidimo ribomis ir kriterijų bei veiksmų, pagal kuriuos nustatoma, kada dėl neigiamo įvykio arba pokyčio atsiranda didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka valstybėje narėje arba Sąjungoje, papildomu patikslinimu. Ypač svarbu, kad Komisija parengiamųjų darbų metu rengtų tinkamas

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

⁽²⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

⁽³⁾ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

konsultacijas, įskaitant konsultacijas, prireikus, susijusių institucijų, valdžios institucijų ir agentūrų ekspertų lygiu. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus, Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tuo pačiu metu tinkamai ir laiku persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai;

- (44) Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų pateikti ataskaitą, kurioje būtų įvertintas numatytų ribų, kurias pasiekus būtina pranešti informaciją arba viešai ją atskleisti, tinkamumas, grynųjų trumpųjų pozicijų skaidrumo apribojimų ir reikalavimų taikymas ir ar tikslinga nustatyti kokius nors kitus skolinų vertybinių popierių pardavimo arba kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių apribojimus arba sąlygas;

- (45) valstybės narės negali deramai pasiekti šio reglamento tikslų, nors kompetentingos valdžios institucijos turi geresnes sąlygas stebėti rinkos pokyčius ir geriau juos išmano, bendrą su skolinų vertybinių popierių pardavimu ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandoriais susijusių problemų poveikį galima visapusiškai įvertinti tik Sąjungos lygmeniu, todėl šio reglamento tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu. Laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;

- (46) kai kurios valstybės narės jau yra nustačiusios skolinų vertybinių popierių pardavimo apribojimus, o šiuo reglamentu yra numatomi deleguotieji aktai ir privalomi techniniai standartai, kurie turėtų būti priimti, kad būtų galima jį tinkamai taikyti, todėl būtina numatyti pakankamai laiko pereinamajam laikotarpiui. Kadangi yra svarbu ne vėliau kaip 2012 m. lapkričio 1 d. patikslinti pagrindinius neesminius elementus, kurie padės rinkos dalyviams atitikti šio reglamento reikalavimus ir palengvins kompetentingų valdžios institucijų vykdymą, taip pat būtina Komisijai suteikti priemones patvirtinti techninius standartus ir priimti deleguotuosius aktus prieš tą datą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ;

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:

- a) finansinėms priemonėms, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 dalies a punkte, kuriomis leista prekiauti Sąjungos prekybos vietose, įskaitant priemones, kuriomis prekiaujama ne prekybos vietose;

- b) Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnio 4–10 punktuose nurodytoms išvestinėms finansinėms priemonėms, susijusioms su a punkte nurodyta finansine priemone arba šios finansinės priemonės emitentu, įskaitant išvestines finansines priemones, kuriomis prekiaujama ne prekybos vietose;

- c) valstybės narės arba Sąjungos išleistoms skolos finansinėms priemonėms ir Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnio 4–10 punktuose nurodytoms išvestinėms finansinėms priemonėms, susijusioms arba susietoms su valstybės narės arba Sąjungos išleistomis skolos finansinėmis priemonėmis.

2. 18, 20, 23–30 straipsniai taikomi visoms finansinėms priemonėms, kaip apibrėžta 2 straipsnio 1 dalies a punkte.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

1. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) finansinė priemonė – priemonė, nurodyta Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnyje;

- b) skintos finansinės priemonės pardavimas (kai kalbama apie akciją arba skolos finansinę priemonę) – pardavimo susitarimo sudarymo metu pardavėjui nepriklausančios bet kokios akcijos arba bet kokios skolos finansinės priemonės pardavimas, įskaitant pardavimą, kai pardavimo susitarimo sudarymo metu pardavėjas yra pasiskolinęs arba susitaręs pasiskolinti akciją arba skolos finansinę priemonę, kad galėtų ją pateikti atsiskaitydamas, neįtraukiant:

- i) bet kurios šalies vykdomo pardavimo pagal atpirkimo sandorio, kai viena šalis sutinka kitai parduoti vertybinių popierių nustatyta kaina, tai kitai šaliai prisiėmus įsipareigojimą tą vertybinių popierių vėliau parduoti atgal kita nustatyta kaina;

- ii) vertybinių popierių perdavimo pagal vertybinių popierių skolinimo susitarimą arba

- iii) ateities sandorio ar kito išvestinių finansinių priemonių sandorio sudarymo, kai susitariama ateityje parduoti vertybinius popierius nustatyta kaina;

- c) kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandoris – išvestinių finansinių priemonių sandoris, kurio viena šalis moka mokėstį kitai šaliai už mokėjamą arba kitą išmoką su tuo pagrindiniu subjektu susijusio kredito įvykio atveju ir bet kokio kito įsipareigojimų neįvykdymo, susijusio su tuo išvestinių finansinių priemonių sandoriu, kuris turi panašų ekonominį poveikį, atveju;

- d) valstybės skolos vertybinių popierių emitentas – bet kuris iš toliau nurodytų skolos finansines priemones išleidžiančių subjektų:

- i) Sąjunga;

- ii) valstybė narė, įskaitant valstybės narės Vyriausybės padalinį, agentūrą ar specialiosios paskirties įmonę;
- iii) federacijos narys valstybės narės, kuri yra federacinė valstybė, atveju;
- iv) kelių valstybių narių specialiosios paskirties įmonė;
- v) dviejų arba daugiau valstybių narių įkurta tarptautinė finansų įstaiga, kurios tikslas – telkti lėšas ir teikti finansinę pagalbą savo nariams, kurie patiria didelių finansavimo sunkumų arba kuriems tokie sunkumai gresia, arba
- vi) Europos investicijų bankas;
- e) valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandoris – kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandoris, kai mokėjimas ar kita išmoka bus sumokėta su valstybės skolos vertybinių popierių emitentu susijusio kredito įvykio arba įsipareigojimų neįvykdymo atveju;
- f) valstybės skolos vertybinis popierius – skolos finansinė priemonė, kurią išleido valstybės skolos vertybinių popierių emitentas;
- g) išleisti valstybės skolos vertybiniai popieriai – visi neišpirkti valstybės skolos vertybinių popierių emitento išleisti valstybės skolos vertybiniai popieriai;
- h) išleistas akcinis kapitalas (kai kalbama apie įmonę) – visos įmonės išleistos paprastosios ir bet kurios privilegijuotosios akcijos, išskyrus konvertuojamuosius skolos vertybinius popierius;
- i) buveinės valstybė narė:
 - i) kai kalbama apie investicinę įmonę, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte, ar apie reguliuojamą rinką, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte – buveinės valstybė narė, kaip apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 20 punkte;
 - ii) kai kalbama apie kredito įstaigą – buveinės valstybė narė, kaip apibrėžta 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo⁽¹⁾ 4 straipsnio 7 punkte;
 - iii) kai kalbama apie juridinį asmenį, nenurodytą i–ii papunkčiuose – valstybė narė, kurioje yra jo registruota buveinė, o jei registruotos buveinės nėra, valstybė narė, kurioje yra jo pagrindinė buveinė;
 - iv) kai kalbama apie fizinį asmenį – valstybė narė, kurioje yra to asmens pagrindinė buveinė, o jei pagrindinės buveinės nėra, valstybė narė, kurioje yra to asmens nuolatinė gyvenamoji vieta;
 - j) atitinkama kompetentinga valdžios institucija:
 - i) kai kalbama apie valstybės narės valstybės skolos vertybinių popierių arba federacijos valstybės narės valstybės skolos vertybinių popierių, arba kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandorį, susijusį su valstybe nare arba federacijos valstybe nare – tos valstybės narės kompetentinga valdžios institucija;
 - ii) kai kalbama apie Sąjungos valstybės skolos vertybinių popierių arba kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandorį, susijusį su Sąjunga – tos jurisdikcijos, kuriai priklauso skolos vertybinių popierių išleidęs departamentas, kompetentinga valdžios institucija;
 - iii) kai kalbama apie kelių valstybių narių, veikiančių per specialiosios paskirties įmonę, valstybės skolos vertybinių popierių arba kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitos sandorį, susijusį su tokia specialiosios paskirties įmone – tos jurisdikcijos, pagal kurią įsteigta specialiosios paskirties įmonė, kompetentinga valdžios institucija;
 - iv) kai kalbama apie dviejų ar daugiau valstybių narių įkurtos tarptautinės finansų įstaigos, kurios tikslas – sutelkti lėšas ir teikti finansinę pagalbą savo nariams, kurie patiria didelių finansavimo sunkumų arba kuriems tokie sunkumai gresia, valstybės skolos vertybinių popierių – tos jurisdikcijos, pagal kurią įsteigta tarptautinė finansų įstaiga, kompetentinga valdžios institucija;
 - v) kai kalbama apie kitą finansinę priemonę, nenurodytą i–iv punktuose – tos finansinės priemonės atžvilgiu kompetentinga valdžios institucija, apibrėžta Komisijos reglamento (EB) Nr. 1287/2006⁽²⁾ 2 straipsnio 7 punkte ir nustatyta pagal to reglamento III skyrių;
 - vi) kai kalbama apie finansinę priemonę, kuri neįtraukta į i–v punktus – tos valstybės narės, kurioje pirmą kartą leista prekiauti finansine priemone prekybos vietoje, kompetentinga valdžios institucija;
 - vii) kai kalbama apie Europos investicijų banko išleistą skolos finansinę priemonę – valstybės narės, kurioje yra Europos investicijų bankas, kompetentinga valdžios institucija;

⁽¹⁾ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

⁽²⁾ 2006 m. rugpjūčio 10 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1287/2006, įgyvendinantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/39/EB dėl investicinės įmonės taikomų apskaitos dokumentų tvarkymo reikalavimų, informacijos apie sandorius pateikimo, rinkos skaidrumo, leidimų prekiauti finansinėmis priemonėmis ir toje direktyvoje apibrėžtų sąlygų (OL L 241, 2006 9 2, p. 1).

k) rinkos formavimo veikla – veikla, kurią vykdo investicinės įmonės, kredito įstaigos, trečiosios šalies subjektai arba įmonės, kaip nurodyta Direktyvos 2004/39/EB 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte, kurios yra prekybos vietos arba rinkos narės trečiojoje šalyje, kurios teisės ir priežiūros sistemą Komisija pripažino lygiaverte pagal 17 straipsnio 2 dalį, kai jos yra finansinės priemonės operacijų vykdytojos prekybos vietoje arba už jos ribų, atliekančios bet kurią iš šių funkcijų:

- i) sinchroniškai skelbia pastovius palyginamo dydžio pasiūlos ir paklausos kursus konkurencingomis kainomis, tokiu būdu reguliariai ir nuolat užtikrinamos rinkos likvidumą;
- ii) atlikdamos įprastą veiklą vykdo klientų pavedimus arba jų prekiavimo prašymus;
- iii) apdraudžia šiais užduočių įvykdymais pagal i ir ii papunkčius sukuriamas pozicijas;
- l) prekybos vieta – reguliuojama rinka, kaip nurodyta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte, arba daugiašalė prekybos sistema, kaip nurodyta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 15 punkte;
- m) pagrindinė prekybos vieta (kai kalbama apie akciją) – tos akcijos didžiausios apyvartos prekybos vieta;
- n) įgaliotasis pirminis makleris – fizinis arba juridinis asmuo, pasirašęs susitarimą su valstybės skolos vertybinių popierių emitentu arba turintis valstybės skolos vertybinių popierių emitento arba jo vardu veikiančio subjekto oficialų pripažinimą, ir pagal minėtąjį susitarimą ar pripažinimą šis fizinis arba juridinis asmuo įsipareigojo būti su to emitento išleista skolos vertybiniais popieriais susijusių pirminės ir antrinės rinkos operacijų vykdytoju;
- o) pagrindinė sandorio šalis – juridinis subjektas, kuris užima sandorio šalių tarpininko padėtį vienoje arba daugiau finansų rinkų ir taip tampa pirkėju iš visų pardavėjų ir pardavėju visiems pirkėjams, ir kuris yra atsakingas už tarpusukaitos sistemos veikimą;
- p) prekybos diena – prekybos diena, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1287/2006 4 straipsnyje;
- q) akcijos apyvarta – apyvarta, apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1287/2006 2 straipsnio 9 punkte.

2. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį, kuriuose patikslinamos šio straipsnio 1 dalyje nustatytos terminų apibrėžtys ir visų pirma nurodoma, kada laikoma,

kad fiziniam arba juridiniam asmeniui priklauso finansinė priemonė taikant 1 dalies b punkte pateiktą skolinčių vertybinių popierių pardavimo apibrėžtį.

3 straipsnis

Trumposios ir ilgosios pozicijos

1. Šiame reglamente trumpoji pozicija, susijusi su išleistu akciniu įmonės kapitalu arba išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais, laikoma pozicija, kuri atsiranda vienu iš šių būdų:

- a) parduodant skoliną įmonės išleistą akciją arba valstybės skolos vertybinių popierių emitento išleistą skolos finansinę priemonę;
- b) sudarant sandorį, kuriuo sukuriamą finansinę priemonę, nenurodyta a punkte, arba kuris susijęs su tokia priemone, kai sandorio tikslas arba vienas iš tikslų yra suteikti finansinį pranašumą fiziniam arba juridiniam asmeniui, sudarančiam sandorį, jei sumažėtų šios akcijos arba skolos finansinės priemonės kaina arba vertė.

2. Šiame reglamente ilgoji pozicija, susijusi su išleistu akciniu įmonės kapitalu arba išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais, laikoma pozicija, kuri atsiranda vienu iš šių būdų:

- a) turint įmonės išleistą akciją arba valstybės skolos vertybinių popierių emitento išleistą skolos finansinę priemonę;
- b) sudarant sandorį, kuriuo sukuriamą finansinę priemonę, nenurodyta a punkte, arba kuris susijęs su tokia priemone, kai sandorio tikslas arba vienas iš tikslų yra suteikti finansinį pranašumą fiziniam arba juridiniam asmeniui, sudarančiam sandorį, jei padidėtų šios akcijos arba skolos finansinės priemonės kaina arba vertė.

3. Pagal 1 ir 2 dalis atliekamą trumposios ar ilgosios pozicijos apskaičiavimą bet kokios atitinkamo asmens netiesiogiai turimos pozicijos (įskaitant atvejus, kai taikomas koks nors indeksas, vertybinių popierių krepšelis arba esant interesams, susijusiems su biržiniu fondu ar panašia priemone) atžvilgiu nustato atitinkamas protingai veikiantis fizinis ar juridinis asmuo, atsižvelgdamas į viešai prieinamą informaciją apie atitinkamo indekso arba vertybinių popierių krepšelio sudėtį ar apie tai, kokie interesai susiję su biržiniu fondu ar panašia priemone. Apskaičiuojant tokias trumpąsias ar ilgąsias pozicijas, iš jokio asmens nereikalaujama gauti realiu laiku pateikiamą informaciją apie tokią sudėtį.

Pagal 1 ir 2 dalis apskaičiuojant su valstybės skolos vertybinių popierių susijusią trumpąją ar ilgąją poziciją įskaitomi visi valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikaitimo sandoriai, susiję su valstybės skolos vertybinių popierių emitentu.

4. Šiame reglamente poziciją, likusią iš visų fizinio arba juridinio asmens trumpųjų pozicijų, susijusių su išleistu akcinio kapitalu, atėmus visas fizinio arba juridinio asmens ilgąsias pozicijas, susijusias su šiuo kapitalu, reikėtų laikyti grynąja trumpąja pozicija, susijusia su susijusios įmonės išleistu akciniu kapitalu.

5. Šiame reglamente poziciją, likusią iš visų fizinio arba juridinio asmens trumpųjų pozicijų, susijusių su išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais, atėmus visas fizinio arba juridinio asmens ilgąsias pozicijas, susijusias su tais pačiais valstybės skolos vertybinių popierių emitento išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais ir atėmus visas valstybės skolos vertybinių popierių emitento skolos finansinių priemonių ilgąsias pozicijas, kurių kainodara labai susijusi su atitinkamo valstybės skolos vertybinio popieriaus kainodara, reikėtų laikyti grynąja trumpąja pozicija, susijusia su išleistais susijusio valstybės skolos vertybinių popierių emitento valstybės skolos vertybiniais popieriais.

6. Pagal 1–5 dalis apskaičiuojami kiekvieno atskiro valstybės skolos vertybinių popierių emitento valstybės skolos vertybiniai popieriai, net jei atskiri subjektai išleidžia valstybės skolos vertybinius popierius valstybės skolos vertybinių popierių emitento vardu.

7. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį, kuriuose patikslinama:

- a) atvejai, kada laikoma, kad taikant 2 dalį fizinis arba juridinis asmuo turi akciją arba skolos finansinę priemonę;
- b) atvejai, kai fizinis arba juridinis asmuo turi grynąją trumpąją poziciją taikant 4 ir 5 dalis, ir tokios pozicijos apskaičiavimo metodas;
- c) pozicijų apskaičiavimo metodas taikant 3, 4 ir 5 dalis, kai įvairūs grupės subjektai turi ilgąsias arba trumpąsias pozicijas, arba su atskirais fondais susijusių lėšų valdymo veiklos atveju.

Taikant pirmos pastraipos c punktą ir naudojant apskaičiavimo metodą visų pirma atsižvelgiama į tai, ar vadovaujamasi skirtingomis investavimo strategijomis, atsižvelgiant į konkretų emitentą, kai naudojamosi daugiau nei vienu atskiru fondu, valdomu to paties fondo valdytojo, taip pat į tai, ar laikomasi tos pačios investavimo strategijos atsižvelgiant į konkretų emitentą, kai naudojamosi daugiau nei vienu fondu, ir į tai, ar daugiau nei vienas to paties subjekto portfelių yra valdomi savo nuožiūra vadovaujantis ta pačia investavimo strategija atsižvelgiant į konkretų emitentą.

4 straipsnis

Nepadengta valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apseidimo sandorio pozicija

1. Šiame reglamente laikoma, kad fizinis arba juridinis asmuo turi nepadengtą valstybės kredito įsipareigojimų

neįvykdymo apseidimo sandorio poziciją, jei valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apseidimo sandoris nenaudojamas draudžiant nuo:

- a) emitento įsipareigojimų neįvykdymo rizikos, kai fizinis arba juridinis asmuo turi ilgąją to emitento, su kuriuo susijęs valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apseidimo sandoris, valstybės skolos vertybinių popierių poziciją; arba
- b) valstybės skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimo rizikos, kai fizinis arba juridinis asmuo turi turto arba įsipareigojimų, įskaitant (bet ne tik) finansinius sandorius, turto portfelį ar finansinius įsipareigojimus, kurių vertė susijusi su valstybės skolos vertybinių popierių verte.

2. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį, kuriuose šio straipsnio 1 dalies tikslais patikslinama:

- a) atvejai, kuriais valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apseidimo sandoris laikomas draudimu nuo įsipareigojimų neįvykdymo rizikos ar nuo valstybės skolos vertybinių popierių vertės sumažėjimo rizikos, ir nepadengtos valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apseidimo sandorių pozicijos apskaičiavimo metodas;
- b) pozicijų apskaičiavimo metodas, kai įvairūs grupės subjektai turi ilgąsias arba trumpąsias pozicijas, arba su atskirais fondais susijusių lėšų valdymo veiklos atveju.

II SKYRIUS

GRYNŲJŲ TRUMPŲJŲ POZICIJŲ SKAIDRUMAS

5 straipsnis

Pranešimas kompetentingoms valdžios institucijoms apie reikšmingas grynąsias trumpąsias akcijų pozicijas

1. Fizinis arba juridinis asmuo, turintis grynąją trumpąją poziciją, susijusią su įmonės, kurios akcijomis leista prekiauti prekybos vietoje, išleistu akciniu kapitalu, atitinkamai kompetentingai valdžios institucijai pagal 9 straipsnį praneša, kai ši pozicija pasiekia atitinkamą šio straipsnio 2 dalyje nurodytą pranešimo ribą arba jos nebesiekia.

2. Atitinkama pranešimo riba yra 0,2 % susijusios įmonės išleisto akcinio kapitalo ir kas 0,1 % už ją didesnė vertė.

3. Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) (EVPRI) gali parengti Komisijai skirtą nuomonę dėl 2 dalyje nurodytų ribų pakoregavimo atsižvelgdama į finansų rinkų pokyčius.

4. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį ir pakeisti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas ribas, atsižvelgiant į finansų rinkų pokyčius.

6 straipsnis

Viešas informacijos apie reikšmingas grynąsias trumpąsias akcijų pozicijas atskleidimas

1. Fizinis arba juridinis asmuo, turintis grynąją trumpąją poziciją, susijusią su įmonės, kurios akcijomis leista prekiauti prekybos vietoje, išleistu akciniu kapitalu, laikydamasis 9 straipsnio visuomenei atskleidžia informaciją apie poziciją, kai ši pozicija pasiekia atitinkamą šio straipsnio 2 dalyje nurodytą atskleidimo ribą arba jos nebesiekia.

2. Atitinkama atskleidimo riba yra 0,5 % išleisto susijusios įmonės akcinio kapitalo ir kas 0,1 % už ją didesnė vertė.

3. EVPRI gali parengti Komisijai skirtą nuomonę dėl 2 dalyje nurodytų ribų pakoregavimo atsižvelgdama į finansų rinkų pokyčius.

4. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį ir pakeisti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas ribas atsižvelgdama į finansų rinkų pokyčius.

5. Šis straipsnis nedaro poveikio įstatymams ir kitiems teisės aktams dėl įmonių perėmimo pasiūlymų, susijungimo sandorių ir kitų sandorių, turinčių įtakos nuosavybės teisėms į bendrovės arba jų kontrolei, kuriuos reguliuoja priežiūros valdžios institucijos, valstybių narių paskirtos pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/25/EB dėl įmonių perėmimo pasiūlymų ⁽¹⁾ 4 straipsnį, kai pagal šiuos pasiūlymus reikalaujama atskleisti trumpąsias pozicijas viršijant šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

7 straipsnis

Pranešimas kompetentingoms valdžios institucijoms apie reikšmingas valstybės skolos vertybinių popierių pozicijas

1. Fizinis arba juridinis asmuo, turintis grynąją trumpąją poziciją, susijusią su išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais, atitinkamai kompetentingai valdžios institucijai praneša pagal 9 straipsnį, kai ši pozicija pasiekia atitinkamas susijusiam valstybės skolos vertybinių popierių emitentui taikomas pranešimo ribas arba jų nebesiekia.

2. Atitinkamas pranešimo ribas sudaro pradinė suma ir papildomi ribiniai lygiai, susiję su kiekvienu valstybės skolos vertybinių popierių emitentu, kaip nustatyta priemonėmis, kurių Komisija imasi pagal 3 dalį. EVPRI savo interneto svetainėje skelbia pranešimo ribas kiekvienai valstybei narei.

3. Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį ir juose nustatyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sumas ir ribinius lygius.

⁽¹⁾ OL L 142, 2004 4 30, p. 12.

Komisija:

a) užtikrina, kad nustatytos ribos nebūtų tokios, kad reikėtų pranešti apie mažiausios vertės pozicijas;

b) atsižvelgia į bendrą likusių išleistų kiekvieno valstybės skolos vertybinių popierių emitento valstybės skolos vertybinių popierių vertę ir į rinkos dalyvių turimų pozicijų, susijusių su to valstybės skolos vertybinių popierių emitento valstybės skolos vertybiniais popieriais, dydžio vidurkį; ir

c) atsižvelgia į kiekvienos valstybės obligacijų rinkos likvidumą.

8 straipsnis

Kompetentingų valdžios institucijų informavimas apie nepadengtą valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių poziciją

Jei kompetentinga valdžios institucija sustabdo apribojimų taikymą pagal 14 straipsnio 2 dalį, fizinis ar juridinis asmuo, turintis nepadengtą valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorių poziciją, informuoja kompetentingą valdžios instituciją, kai ši pozicija pasiekia atitinkamas tam valstybės skolos vertybinių popierių emitentui taikomas pranešimo ribas arba jų nebesiekia, kaip nurodyta 7 straipsnyje.

9 straipsnis

Informacijos pranešimo ir atskleidimo būdas

1. Kiekvieną kartą pranešant arba atskleidžiant informaciją pagal 5, 6, 7 arba 8 straipsnius, nurodomi atitinkamą poziciją turinčio fizinio arba juridinio asmens tapatybės duomenys, atitinkamos pozicijos dydis, emitentas, kurio atžvilgiu turima atitinkama pozicija, ir atitinkamos pozicijos atsiradimo, pakeitimo arba panaikinimo data.

5, 6, 7 ir 8 straipsnių tikslais fiziniai arba juridiniai asmenys, turintys reikšmingų grynųjų trumpųjų pozicijų, privalo penkerius metus saugoti duomenis apie bendrąsias pozicijas, sudarančias reikšmingą grynąją trumpąją poziciją.

2. Grynoji trumpoji pozicija apskaičiuojama prekybos dienos, kurią fizinis arba juridinis asmuo turi atitinkamą poziciją, 24.00 val. Tas laikas taikomas visiems sandoriams, nepriklausomai nuo naudotų prekybos priemonių, taip pat sandoriams, kurie buvo atlikti vykdant neautomatizuotą ar automatizuotą prekybą, ir nepriklausomai nuo to, ar sandoriai įvyko normaliomis prekybos valandomis. Pranešama arba atskleidžiama ne vėliau kaip kitos prekybos dienos 15.30 val. Šioje dalyje nurodytas laikas skaičiuojamas pagal atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos, kuriai turi būti pranešta apie atitinkamą poziciją, valstybės narės laiką.

3. Pranešant informaciją atitinkamai kompetentingai valdžios institucijai užtikrinamas informacijos konfidencialumas; taip pat turi būti įtraukti pranešimo šaltinio autentiškumo patvirtinimo mechanizmai.

4. Atskleidžiant informaciją viešai, kaip nustatyta 6 straipsnyje, užtikrinama galimybė greitai susipažinti su informacija nediskriminacinėmis sąlygomis. Ta informacija skelbiama pagrindinėje interneto svetainėje, kurią administruoja arba prižiūri atitinkama kompetentinga valdžios institucija. Tos interneto svetainės adresą kompetentingos valdžios institucijos praneša EVPRI, kuri savo ruožtu į savo interneto svetainę įkelia nuorodą į visas tokias pagrindines interneto svetaines.

5. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatomi taikant 1 dalį pateiktinos informacijos duomenys, projektus.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių reguliavimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

6. Siekdama užtikrinti vienodas 4 dalies taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų, kuriais nustatomi galimi informacijos atskleidimo visuomenei būdai, projektus.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių įgyvendinimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus.

10 straipsnis

Informacijos pranešimo ir atskleidimo reikalavimų taikymas

5, 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatyti informacijos pranešimo ir atskleidimo reikalavimai taikomi fiziniams arba juridiniams asmenims, nuolat gyvenantiems arba įsikūrusiems Sąjungoje arba trečiojoje šalyje.

11 straipsnis

EVPRI teiktina informacija

1. Kompetentingos valdžios institucijos kas ketvirtį teikia EVPRI apibendrintą informaciją apie su išleistu akciniu kapitalu ir išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais susijusias grynąsias trumpąsias pozicijas ir su valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriais susijusias nepadengtas

pozicijas, kurių atžvilgiu jos yra atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos ir gauna pranešimus pagal 5, 7 ir 8 straipsnius.

2. Vykdydama savo pareigas pagal šį reglamentą, EVPRI bet kada gali reikalauti iš atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos pateikti papildomą informaciją apie su išleistu akciniu kapitalu ir išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais susijusias grynąsias trumpąsias pozicijas arba su valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandoriais susijusias nepadengtas pozicijas.

Kompetentinga valdžios institucija pateikia prašytą informaciją EVPRI ne vėliau kaip per septynias kalendorines dienas. Kai vyksta neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių susijusioje valstybėje narėje arba kurioje nors kitoje valstybėje narėje kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka, kompetentinga valdžios institucija, laikydamasi 5, 7 ir 8 straipsniuose nurodytų pranešimo reikalavimų, per 24 valandas pateikia EVPRI visą turimą informaciją.

3. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriuose nurodoma, kokia išsami informacija, nurodyta 1 ir 2 dalyse, turi būti teikiama, projektus.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių reguliavimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

4. Siekdama užtikrinti vienodas 1 dalies taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų, kuriais nustatomi informacijos pateikimo pagal 1 ir 2 dalis būdai, projektus.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių įgyvendinimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus.

III SKYRIUS

NESUTARTŲ PASISKOLINTI VERTYBINIŲ POPIERIŲ PARDAVIMAS

12 straipsnis

Nesutartų pasiskolinti akcijų pardavimo apribojimai

1. Fizinis arba juridinis asmuo gali sudaryti skolintos akcijos, kuria leista prekiauti prekybos vietoje pardavimo susitarimą tik tuo atveju, jei tenkinama viena iš šių sąlygų:

a) fizinis arba juridinis asmuo yra pasiskolinęs šią akciją; arba jis ėmėsi kitų veiksmų, kurių teisiniai padariniai panašūs;

- b) fizinis arba juridinis asmuo yra sudaręs šios akcijos skolinimo susitarimą arba turi kitų neginčijamai pagal sutarčių arba nuosavybės teisę vykdytinų reikalavimų, kuriuos tenkinant jam būtų perduota atitinkamo skaičiaus tos pačios rūšies vertybinių popierių nuosavybės teisė, kad atėjus atsiskaitymo terminui, būtų galima atsiskaityti;
- c) fizinis arba juridinis asmuo yra sudaręs susitarimą su trečiaja šalimi, pagal kurį ši trečioji šalis patvirtino, kad susitarta pasiskolinti akciją ir kad trečiųjų šalių atžvilgiu ėmėsi priemonių, būtinų, kad fizinis arba juridinis asmuo galėtų pagrįstai tikėtis, jog atėjus atsiskaitymo terminui bus galima atsiskaityti.

2. Siekiant užtikrinti vienodas 1 dalies taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų, kuriais nustatoma, kokių tipų sutartimis, susitarimais ar priemonėmis deramai užtikrinama, kad akciją bus galima gauti, kai reikės atsiskaityti, projektą. Nustatydamas būtiną priemonę, kurias taikant būtų galima pagrįstai tikėtis, kad bus atsiskaityta nustatytu laiku, EVPRI, *inter alia*, atsižvelgia į dienos prekybą ir į akcijų likvidumą.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių įgyvendinimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Komisijai suteikiamas įgaliojimas pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį tvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus.

13 straipsnis

Nesutartų pasiskolinti valstybės skolos vertybinių popierių pardavimo apribojimai

1. Fizinis arba juridinis asmuo gali sudaryti skolino valstybės skolos vertybinio popieriaus pardavimo susitarimą tuo atveju, jei tenkinama kuri nors iš šių sąlygų:

- a) fizinis arba juridinis asmuo yra pasiskolinęs valstybės skolos vertybinių popierių arba ėmėsi kitų veiksmų, kurių teisiniai padariniai panašūs;
- b) fizinis arba juridinis asmuo yra sudaręs valstybės skolos vertybinio popieriaus skolinimo susitarimą arba turi kitų neginčijamai pagal sutarčių arba nuosavybės teisę vykdytinų reikalavimų kad jam būtų perduotas atitinkamas tos pačios klasės vertybinių popierių skaičius, siekiant, kad atėjus atsiskaitymo terminui būtų galima atsiskaityti; ar
- c) fizinis arba juridinis asmuo yra sudaręs susitarimą su trečiaja šalimi, pagal kurį ši trečioji šalis patvirtino, kad susitarta paskolinti valstybės skolos vertybinių popierių fiziniam arba juridiniam asmeniui arba kad jis gali dėl kitų priežasčių pagrįstai tikėtis, kad atėjus atsiskaitymo terminui, bus galima atsiskaityti.

2. 1 dalyje nurodyti apribojimai netaikomi, jei sandoriu apdraudžiama emitento skolos finansinių priemonių, kurių kainodara labai susijusi su atitinkamos valstybės skolos vertybinio popieriaus kainodara, ilgoji pozicija.

3. Jei valstybės skolos vertybinių popierių likvidumas sumažėja tiek, kad nebesiekia ribos, nustatytos pagal 4 dalyje nurodytą metodiką, atitinkama kompetentinga valdžios institucija gali laikinai sustabdyti 1 dalyje nurodytų apribojimų taikymą. Prieš sustabdydama tų apribojimų taikymą atitinkama kompetentinga valdžios institucija praneša EVPRI ir kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms apie siūlomą sustabdymą.

Sustabdymas galioja pradinį ne ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį nuo jo paskelbimo atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos interneto svetainėje datos. Sustabdymas gali būti pratęstas laikotarpiams, kurių kiekvienas neviršija šešių mėnesių, jei priežastys, dėl kurių buvo sustabdyta, ir toliau egzistuoja. Jei sustabdymas nepratęsiamas iki pradinio laikotarpio pabaigos arba bet kurio tolesnio pratęsimo laikotarpio pabaigos, jis savaime nustoja galioti.

Gavusi atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos pranešimą, EVPRI per 24 valandas pagal 4 dalį pateikia nuomonę dėl sustabdymo ar sustabdymo atnaujinimo atvejų, apie kuriuos pranešta. Nuomonė skelbiama EVPRI interneto svetainėje.

4. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį ir nustato šio straipsnio 3 dalyje nurodytos su išleistais valstybės skolos vertybiniais popieriais susijusios likvidumo ribos apskaičiavimo parametrus ir metodą.

Parametrai ir metodai, pagal kuriuos valstybės narės apskaičiuoja ribą, nustatomi taip, kad pasiekus ją likvidumas labai sumažėtų palyginti su vidutiniu atitinkamos valstybės skolos vertybinių popierių likvidumo lygiu.

Ši riba apibrėžiama remiantis atitinkamai valstybės skolos vertybinių popierių rinkai būdingais objektyviais kriterijais, įskaitant bendrą likusių kiekvieno valstybės skolos vertybinių popierių emitento išleistų valstybės skolos vertybinių popierių vertę.

5. Siekdama užtikrinti vienodas 1 dalies taikymo sąlygas, EVPRI gali parengti techninių įgyvendinimo standartų, kuriais nustatoma, kokių tipų sutartimis arba susitarimais deramai užtikrinama, kad valstybės skolos vertybinių popierių bus galima gauti, kai reikės atsiskaityti, projektą. EVPRI pirmiausia atsižvelgia į poreikį išsaugoti rinkų, ypač valstybės obligacijų rinkų ir valstybės obligacijų atpirkimo rinkų, likvidumą.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių įgyvendinimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Komisijai suteikiamas įgaliojimas pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį tvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus.

14 straipsnis

Nepadengtų valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių apribojimai

1. Fizinis arba juridinis asmuo gali sudaryti valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorius tik tada, kai dėl šio sandorio nesudaroma 4 straipsnyje nurodyta nepadengta valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių pozicija.

2. Kompetentinga valdžios institucija gali laikinai sustabdyti 1 dalyje nurodytų apribojimų taikymą, jei ji turi objektyvių priežasčių manyti, kad valstybės skolos vertybinių popierių rinka tinkamai neveikia ir kad tokie apribojimai gali daryti neigiamą poveikį valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių rinkai, ypač todėl, kad sukeltų skolinimosi kainų valstybės skolos vertybinių popierių emitentams didėjimą arba paveiktų valstybės skolos vertybinių popierių emitentų galimybes išleisti naujus skolos vertybinius popierius. Tos priežastys grindžiamos tokiais rodikliais:

- a) aukšta arba kylanti valstybės skolos vertybinių popierių palūkanų norma;
- b) valstybės skolos vertybinių popierių palūkanų normų skirtumo padidėjimas, palyginti su kitų valstybės skolos vertybinių popierių emitentų valstybės skolos vertybiniais popieriais;
- c) valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių skirtumo padidėjimas, palyginti su jų kreive ir su kitais valstybės emitentais;
- d) valstybės skolos vertybinių popierių kainos grįžimo į pradinę pusiausvyrą po didelio prekybos sandorio savalaikiškumas;
- e) valstybės skolos vertybinių popierių, kuriais gali būti prekiaujama, kiekis.

Kompetentinga valdžios institucija gali taip pat taikyti kitus rodiklius, nei tie, kurie nurodyti pirmos pastraipos a–e punktuose.

Prieš sustabdydama apribojimų pagal šį straipsnį taikymą, atitinkama kompetentinga valdžios institucija praneša EVPRI ir kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms apie siūlomą sustabdymą ir nurodo priežastis, kuriais jis grindžiamas.

Sustabdymas galioja pradinį ne ilgesnį nei 12 mėnesių laikotarpį nuo jo paskelbimo atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos interneto svetainėje datos. Sustabdymas gali būti pratęstas laikotarpiams, kurių kiekvienas neviršija šešių mėnesių, jei priežastys, dėl kurių buvo sustabdyta, ir toliau egzistuoja. Jei sustabdymas nepratęsiamas iki pradinio laikotarpio pabaigos arba bet kurio tolesnio pratęsimo laikotarpio pabaigos, jis savaime nustoją galioti.

Gavusi atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos pranešimą, EVPRI per 24 valandas pateikia nuomonę dėl numatyto

sustabdymo ar sustabdymo atnaujinimo, nepriklausomai nuo to, ar kompetentinga valdžios institucija priėmė sprendimą dėl sustabdymo, remdamasi pirmos pastraipos a–e punktuose pateiktais rodikliais, ar kitais rodikliais. Kai numatytas sustabdymas ar sustabdymo atnaujinimas grindžiamas antra pastraipa, nuomonėje turi būti pateiktas rodiklių, kuriais rėmėsi kompetentinga valdžios institucija, įvertinimas. Nuomonė skelbiama EVPRI interneto svetainėje.

15 straipsnis

Supirkimo procedūros

1. Su akcijomis susijusias tarpuskaitos paslaugas teikianti pagrindinė sandorio šalis valstybėje narėje užtikrina, kad būtų nustatytos visus toliau pateiktus reikalavimus atitinkančios procedūros:

- a) jei akcijas parduodantis fizinis arba juridinis asmuo atsiskaitydamas negali pateikti akcijų per keturias darbo dienas nuo atsiskaitymo termino dienos, automatiškai pradedamos taikyti akcijų supirkimo procedūros, kad būtų galima atsiskaityti;
- b) jei negalima supirkti akcijų, kad jas būtų galima pateikti, pateikimo dieną pirkėjui sumokama suma, pagrįsta pateiktinų akcijų verte, ir suma už pirkėjo patirtus nuostolius dėl neatsiskaitymo; ir
- c) neatsiskaitęs fizinis arba juridinis asmuo padengia visas pagal a ir b punktus sumokėtas sumas.

2. Su akcijomis susijusias tarpuskaitos paslaugas teikianti pagrindinė sandorio šalis valstybėje narėje užtikrina, kad būtų nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad akcijas parduodantis fizinis arba juridinis asmuo, nepateikęs akcijų atsiskaitymo dieną, privalėtų kasdien mokėti mokėjimus už kiekvieną neatsiskaitymo dieną.

Kasdieniai mokėjimai turi būti pakankamai dideli, kad jais fiziniai arba juridiniai asmenys būtų atgrasomi nuo neatsiskaitymo.

IV SKYRIUS

IŠIMTYS

16 straipsnis

Išimtis, kai pagrindinė prekybos vieta yra trečiojoje šalyje

1. 5, 6, 12 ir 15 straipsniai netaikomi įmonės akcijoms, kuriomis leista prekiauti prekybos vietoje Sąjungoje, jei pagrindinė akcijų prekybos vieta yra trečiojoje šalyje.

2. Atitinkama kompetentinga valdžios institucija bent kas dvejus metus nustato, ar įmonės akcijų, kuriomis prekiaujama prekybos vietoje Sąjungoje ir prekybos vietoje trečiojoje šalyje, pagrindinė prekybos vieta yra trečiojoje šalyje.

Atitinkama kompetentinga valdžios institucija praneša EVRPI apie visas tokias akcijas, kurių pagrindinė prekybos vieta nustatyta esanti trečiojoje šalyje.

EVPRI kas dvejus metus skelbia akcijų, kurių pagrindinė prekybos vieta yra trečiojoje šalyje, sąrašą. Sąrašas galioja dvejus metus.

3. Siekdamą užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymo suderinimą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatomas apyvartos apskaičiavimo metodas, siekiant nustatyti pagrindinę akcijos prekybos vietą, projektus.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių reguliavimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

4. Siekdamą užtikrinti vienodas 1 ir 2 dalių taikymo sąlygas, EVPRI parengia techninių įgyvendinimo standartų projektus, kuriais nustatoma:

- a) kada ir kuriam laikotarpiui turi būti apskaičiuojama pagrindinė akcijos prekybos vieta;
- b) kada atitinkama kompetentinga valdžios institucija praneša EVRPI apie tas akcijas, kurių pagrindinė prekybos vieta yra trečiojoje šalyje;
- c) nuo kada turi galioti EVRPI paskelbtas sąrašas.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių įgyvendinimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 15 straipsnį Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius įgyvendinimo standartus.

17 straipsnis

Išimtis rinkos formavimo veiklai ir pirminės rinkos operacijoms

1. 5, 6, 7, 12, 13 ir 14 straipsniai netaikomi sandoriams, kurie atliekami vykdant rinkos formavimo veiklą.

2. Komisija pagal 44 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą gali priimti sprendimus, kuriuose nustatoma, kad trečiosios šalies teisės ir priežiūros sistema užtikrinama, jog toje trečiojoje šalyje leidimą veikti turinti rinka atitinka teisiškai privalomus reikalavimus, kurie 1 dalyje nustatytos išimties taikymo atžvilgiu atitinka Direktyvos 2004/39/EB III antraštinės dalies, 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/6/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant

viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktnaudžiavimo rinka) ⁽¹⁾ ir 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/109/EB dėl informacijos apie emitentus, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, skaidrumo reikalavimų suderinimo ⁽²⁾ reikalavimus ir kurie toje trečiojoje šalyje veiksmingai prižiūrimi ir vykdomi.

Trečiosios šalies teisės ir priežiūros sistema gali būti laikoma lygiaverte, jei tos trečiosios šalies:

- a) rinkos turi veiklos leidimą, joms nuolat veiksmingai taikoma priežiūra ir užtikrinamas reikalavimų vykdymas;
- b) rinkose nustatytos aiškos ir skaidrios leidimo prekiauti vertybiniais popieriais taisyklės, kad vertybiniais popieriais būtų galima prekiauti sąžiningai, metodiškai ir veiksmingai ir kad jie laisvai judėtų;
- c) vertybinių popierių emitentams taikomi periodiniai ir nuolatiniai informacijos teikimo reikalavimai, kuriais užtikrinamas aukštas investuotojų apsaugos lygis; ir
- d) rinkos skaidrumas ir vientisumas užtikrinami užkertant kelią piktnaudžiavimui rinka naudojantis viešai neatskleista informacija ir manipuliuojant rinka.

3. 7, 13 ir 14 straipsniai netaikomi fizinių arba juridinių asmenų veiklai, jei jie, veikdami kaip įgaliojami pirminiai makleriai pagal susitarimą su valstybės skolos vertybinių popierių emitentu, yra finansinės priemonės pirminės arba antrinės rinkos operacijų, susijusių su valstybės skolos vertybiniais popieriais, vykdytojai.

4. Šio reglamento 5, 6, 12, 13 ir 14 straipsniai netaikomi fiziniams arba juridiniams asmenims, sudarantiems skolinto vertybinio popieriaus pardavimo susitarimą arba turintiems grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su stabilizavimo užtikrinimu pagal 2003 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2273/2003, įgyvendinančio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/6/EB dėl išimčių, taikomų išperkamojo pirkimo programoms ir finansinių priemonių stabilizavimui ⁽³⁾, III skyrių.

5. 1 dalyje nurodyta išimtis taikoma tik tuo atveju, jei susiję fiziniai arba juridiniai asmenys savo buveinės valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai raštu pranešė, kad ketina pasinaudoti išimtimi. Pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip likus 30 kalendorinių dienų iki fizinio arba juridinio asmens numatytos išimties pirmojo taikymo pradžios.

⁽¹⁾ OL L 96, 2003 4 12, p. 16.

⁽²⁾ OL L 390, 2004 12 31, p. 38.

⁽³⁾ OL L 336, 2003 12 23, p. 33.

6. 3 dalyje nurodyta išimtis taikoma tik tuo atveju, jei įgaliotasis pirminis makleris kompetentingai valdžios institucijai atitinkamų valstybės skolos vertybinių popierių atveju raštu pranešė, kad jis ketina pasinaudoti išimtimi. Pranešimas pateikiamas ne vėliau kaip likus 30 kalendorinių dienų iki fizinio arba juridinio asmens, veikiančio kaip įgaliotasis pirminis makleris, numatytos išimties pirmojo taikymo pradžios.

7. 5 ir 6 dalyse nurodyta kompetentinga valdžios institucija gali uždrausti naudotis išimtimi, jei mano, kad fizinis arba juridinis asmuo netenkina išimties sąlygų. Bet koks draudimas nustatomas per 5 arba 6 dalyje nurodytą 30 kalendorinių dienų laikotarpį arba vėliau, jei kompetentinga valdžios institucija sužino, kad pasikeitė fizinio ar juridinio asmens aplinkybės ir jis nebetenkina išimties sąlygų.

8. Trečiosios šalies subjektas, neturintis leidimo veikti Sąjungoje, siunčia 5 ir 6 dalyse nurodytą pranešimą Sąjungos pagrindinės prekybos vietos, kurioje jis prekiauja, kompetentingai valdžios institucijai.

9. Fizinis arba juridinis asmuo, pateikęs pranešimą pagal 5 dalį, kuo greičiau raštu praneša savo buveinės valstybės narės kompetentingai valdžios institucijai, jei įvyko pokyčių, turinčių įtakos jo tinkamumui naudotis išimtimi, arba jei jis daugiau nebenori šia išimtimi naudotis.

10. Fizinis arba juridinis asmuo, pateikęs pranešimą pagal 6 dalį, kuo greičiau raštu praneša atitinkamai kompetentingai valdžios institucijai atitinkamų valstybės skolos vertybinių popierių atveju, jei įvyko pokyčių, turinčių įtakos jo tinkamumui naudotis išimtimi, arba jei jis daugiau nebenori šia išimtimi naudotis.

11. Buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija gali raštu prašyti iš fizinio arba juridinio asmens, kuris veikia naudodamasis 1, 3 arba 4 dalyse nustatytais išimtimis, pateikti informaciją apie pagal išimtį turimas trumpąsias pozicijas arba vykdomą veiklą. Fizinis arba juridinis asmuo pateikia informaciją ne vėliau kaip per keturias kalendorines dienas po prašymo pateikimo datos.

12. Kompetentinga valdžios institucija pagal 5 arba 9 dalis per dvi savaites nuo pranešimo EVPRI praneša apie visus rinkos formuotojus ir pagal 6 arba 10 dalis – apie įgaliotuosius pirminius maklerius, kurie naudojami išimtimi, ir apie visus rinkos formuotojus ir įgaliotuosius pirminius maklerius, kurie nebesinaudoja išimtimi.

13. EVPRI savo interneto svetainėje skelbia rinkos formuotojų ir įgaliotųjų pirminių maklerių, kurie naudojami išimtimi, sąrašą ir jį atnaujina.

14. Asmuo gali pateikti pranešimą pagal šį straipsnį kompetentingai valdžios institucijai, o kompetentinga valdžios institucija – EVPRI bet kuriuo metu per 60 kalendorinių dienų iki 2012 m. lapkričio 1 d.

V SKYRIUS

INTERVENCINIAI KOMPETENTINGŲ VALDŽIOS INSTITUCIJŲ IR EVPRI ĮGALIOJIMAI

1 SKIRSNIS

Kompetentingų valdžios institucijų įgaliojimai

18 straipsnis

Pranešimas ir informacijos atskleidimas išskirtinėmis aplinkybėmis

1. Atsižvelgdama į 22 straipsnį, kompetentinga valdžios institucija gali reikalauti iš fizinių arba juridinių asmenų, turinčių grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su konkrečiomis finansinėmis priemonėmis arba jų klase, pateikti jai arba atskleisti visuomenei informaciją apie poziciją, kai ji pasiekia kompetentingos valdžios institucijos nustatytą pranešimo ribą arba jos nebesiekia, ir jei:

- a) vyksta neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka atitinkamoje valstybėje narėje arba vienoje ar kelse kitose valstybėse narėse; ir
- b) šios priemonės imtis būtina siekiant mažinti šią grėsmę ir ji neturės žalingo poveikio finansų rinkų veiksmingumui, kuris būtų neproporcingas jos naudai.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma finansinėms priemonėms, kurioms jau taikomi 5–8 straipsniuose nustatyti skaidrumo reikalavimai. 1 dalyje nurodyta priemonė gali būti taikoma kompetentingos valdžios institucijos nustatytais aplinkybėmis arba taikant jos nustatytas išimtis. Pirmiausia išimtis gali būti nustatytos rinkos formavimo ir pirminės rinkos veiklai.

19 straipsnis

Skolintojų teikiama informacija išskirtinėmis aplinkybėmis

1. Atsižvelgdama į 22 straipsnį, kompetentinga valdžios institucija gali imtis šio straipsnio 2 dalyje nurodytos priemonės, jei:

- a) vyksta neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka atitinkamoje valstybėje narėje arba vienoje ar daugiau kitų valstybių narių; ir
- b) šios priemonės imtis būtina siekiant mažinti šią grėsmę ir ji neturės žalingo poveikio finansų rinkų veiksmingumui, kuris būtų neproporcingas jos naudai.

2. Kompetentinga valdžios institucija gali reikalauti, kad fiziniai arba juridiniai asmenys, kurie skolina konkrečią finansinę priemonę arba finansinių priemonių klasę, praneštų apie gerokai pasikeitusius mokesčius, kurių reikalaujama už tokį skolinimąsi.

20 straipsnis

Skolintų vertybinių popierių pardavimo ir panašių sandorių apribojimai išskirtinėmis aplinkybėmis

1. Atsižvelgdama į 22 straipsnį, kompetentinga valdžios institucija gali imtis vienos ar daugiau šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių, jei:

- a) vyksta neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka atitinkamoje valstybėje narėje arba vienoje ar kelse kitose valstybėse narėse; ir
- b) šios priemonės imtis būtina siekiant mažinti šią grėsmę ir ji neturės žalingo poveikio finansų rinkų veiksmingumui, kuris būtų neproporcingas jos naudai.

2. Kompetentinga valdžios institucija gali nustatyti draudimą arba sąlygas fiziniams arba juridiniams asmenims, sudarantiems:

- a) skolintų vertybinių popierių pardavimo susitarimą; arba
- b) ne skolintų vertybinių popierių pardavimo sandorį, o kitokią sandorį, kuriuo sukuriamas finansinė priemonė arba kuris su ja susijęs ir kurio tikslas arba vienas iš tikslų yra suteikti finansinį pranašumą tam fiziniam arba juridiniam asmeniui sumažėjus kitos finansinės priemonės kainai arba vertei.

3. Priemonė, kurios imtasi pagal 2 dalį, gali būti taikoma sandoriams, susijusiems su visomis finansinėmis priemonėmis, konkrečios klasės finansinėmis priemonėmis arba konkrečia finansine priemone. Ši priemonė gali būti taikoma kompetentingos valdžios institucijos nustatytais aplinkybėmis arba taikant jos nustatytas išimtis. Pirmiausia išimtis gali būti nustatytos rinkos formavimo ir pirminės rinkos veiklai.

21 straipsnis

Valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsigėitimo sandorių apribojimai išskirtinėmis aplinkybėmis

1. Atsižvelgdama į 22 straipsnį, kompetentinga valdžios institucija gali apriboti fizinio arba juridinio asmens galimybę sudaryti valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsigėitimo sandorius arba apriboti nepadengtų valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsigėitimo sandorių pozicijų, kurias gali turėti tas asmuo, vertę, jei:

- a) vyksta neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka atitinkamoje valstybėje narėje arba vienoje ar kelse kitose valstybėse narėse; ir

- b) šios priemonės imtis būtina siekiant mažinti šią grėsmę ir ji neturės žalingo poveikio finansų rinkų veiksmingumui, kuris būtų neproporcingas jos naudai.

2. Pagal 1 dalį vykdomą priemonę galima taikyti konkrečios klasės arba konkrečioms valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsigėitimo sandoriams. Ši priemonė gali būti taikoma kompetentingos valdžios institucijos nustatytais aplinkybėmis arba taikant jos nustatytas išimtis. Pirmiausia išimtis gali būti nustatytos rinkos formavimo ir pirminės rinkos veiklai.

22 straipsnis

Kitų kompetentingų valdžios institucijų priemonės

Nedarant poveikio 26 straipsniui, kompetentinga valdžios institucija finansinės priemonės, kurios atveju ji nėra atitinkama kompetentinga valdžios institucija, atžvilgiu gali nustatyti priemonę arba ją atnaujinti pagal 18, 19, 20 arba 21 straipsnius tik gavusi atitinkamos kompetentingos valdžios institucijos sutikimą.

23 straipsnis

Igaliojimas laikinai apriboti skolintų finansinių priemonių pardavimą labai sumažėjus kainai

1. Kai finansinės priemonės kaina prekybos vietoje per vieną prekybos dieną labai sumažėja, palyginti su ankstesnės prekybos dienos rinkos uždarymo kaina toje prekybos vietoje, tos prekybos vietos buveinės valstybės narės kompetentinga valdžios institucija apsvarto, ar tikslinga uždrausti fiziniams arba juridiniams asmenims arba apriboti jų galimybę užsiimti tos skolintos finansinės priemonės pardavimu toje prekybos vietoje arba kitaip apriboti sandorius, susijusius su šia finansine priemone, toje prekybos vietoje, siekiant išvengti nevaldomo šios finansinės priemonės kainos mažėjimo.

Kompetentinga valdžios institucija, pagal pirmą pastraipą nusprendusi, kad nustatyti draudimą arba apribojimą tikslinga, akcijos arba skolos finansinės priemonės atveju uždraudžia fiziniams ir juridiniams asmenims toje prekybos vietoje sudaryti skolintų vertybinių popierių pardavimo susitarimus arba apriboja tokių susitarimų sudarymo galimybę arba kitos rūšies finansinės priemonės atveju – apriboja galimybę toje prekybos vietoje sudaryti šios finansinės priemonės sandorius, kad būtų užkirstas kelias nevaldomam finansinės priemonės kainos mažėjimui.

2. Pagal 1 dalį priemonė taikoma ne ilgiau nei iki kitos prekybos dienos, einančios po tos prekybos dienos, per kurią sumažėjo kaina, pabaigos. Jei kitos prekybos dienos, einančios po tos prekybos dienos, per kurią sumažėjo kaina, pabaigoje, nepaisant taikomos priemonės, finansinės priemonės vertė toliau labai mažėja bent pusę sumos, numatytos 5 dalyje, palyginti su pirmosios prekybos dienos rinkos uždarymo kaina, kompetentinga valdžios institucija gali pratęsti priemonę tolesniam, ne ilgesniam nei dviejų prekybos dienų, einančių po antrosios prekybos dienos pabaigos, laikotarpiui.

3. 1 dalyje nurodyta priemonė taikoma kompetentingos valdžios institucijos nustatytomis aplinkybėmis arba taikant jos nustatytas išimtis. Pirmiausia išimtis gali būti nustatytos rinkos formavimo ir pirminės rinkos veiklai.

4. Prekybos vietos, kurioje finansinės priemonės vertė per vieną prekybos dieną sumažėjo vertė, kuri nurodyta 5 dalyje, buveinės valstybės narės kompetentinga buveinės valstybės narės valdžios institucija informuoja EVPRI apie pagal 1 dalį priimtą sprendimą vėliausiai praėjus dviem valandoms nuo tos prekybos dienos pabaigos. EVPRI nedelsiant informuoja prekybos vietų, kuriose prekiaujama ta pačia finansine priemone, buveinės valstybių narių kompetentingas buveinės valstybės narės valdžios institucijas.

Jei kompetentinga valdžios institucija nesutinka su veiksmais, kurių ėmėsi kita kompetentinga valdžios institucija finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama įvairiose prekybos vietose, reguliuojamose įvairių kompetentingų valdžios institucijų, atžvilgiu, EVPRI gali padėti toms valdžios institucijoms pasiekti susitarimą Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnyje nurodyta tvarka.

Taikinimas baigiamas prieš vidurnaktį tos pačios prekybos dienos pabaigoje. Jei kompetentingos valdžios institucijos per taikinimo laikotarpį nepasiekia susitarimo, EVPRI gali priimti sprendimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 19 straipsnio 3 dalį. Sprendimas priimamas prieš prasidedant kitai prekybos dienai.

5. Likvidžios akcijos vertės sumažėjimas yra 10 % arba daugiau, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1287/2006 22 straipsnyje, o nelikvidžių akcijų ir kitų klasių finansinių priemonių vertės sumažėjimas – Komisijos nustatyta suma.

6. EVPRI gali parengti ir nusiųsti Komisijai skirtą nuomonę dėl 5 dalyje nurodytos ribos pakoregavimo, atsižvelgdama į finansų rinkų pokyčius.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį ir pakeisti šio straipsnio 5 dalyje nurodytas ribas atsižvelgiant į finansų rinkų pokyčius.

7. Komisija priima deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį nurodydama, koks finansinių priemonių, išskyrus likvidžias akcijas, vertės sumažėjimas laikomas dideliu, atsižvelgdama į kiekvienos klasės finansinių priemonių specifiką ir nestabilumo skirtumus.

8. Siekdama užtikrinti nuoseklų šio straipsnio taikymą, EVPRI parengia techninių reguliavimo standartų, kuriais nustatomas 10 % likvidžių akcijų ir 7 dalyje nurodytos Komisijos nustatytos vertės sumažėjimo apskaičiavimo metodas, projektą.

EVPRI pateikia Komisijai tų techninių reguliavimo standartų projektus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 10–14 straipsnius Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti pirmoje pastraipoje nurodytus techninius reguliavimo standartus.

24 straipsnis

Apribojimų laikotarpis

Pagal 18, 19, 20 ar 21 straipsnius nustatytai priemonei galioja pirminis trijų mėnesių neviršijantis laikotarpis nuo 25 straipsnyje nurodyto pranešimo paskelbimo datos.

Priemonės galiojimo laikas gali būti pratęstas kitiems laikotarpiams, kurių kiekvienas neviršija trijų mėnesių, jei vis dar galioja priežastys, dėl kurių buvo imtasi priemonės. Jei iki to trijų mėnesių laikotarpio pabaigos priemonės galiojimo laikas nepratęsiamas, ji savaime nustoja galioti.

25 straipsnis

Pranešimas apie apribojimus

1. Kompetentinga valdžios institucija savo interneto svetainėje skelbia pranešimą apie bet kokią sprendimą taikyti arba atnaujinti bet kurią 18–23 straipsniuose nurodytą priemonę.

2. Pranešime pateikiami bent šie duomenys:

- nustatytos priemonės, įskaitant sandorių finansines priemones ir klases, kurioms jos taikomos, ir jų trukmę;
- priežastys, dėl kurių kompetentinga valdžios institucija mano, kad būtina nustatyti priemones, įskaitant tas priežastis pagrindžiančius įrodymus.

3. 18–23 straipsniuose nurodyta priemonė įsigalioja, kai pranešimas paskelbiamas arba vėliau, pranešime nurodytu laiku, ir taikoma tik tiems sandoriams, kurie sudaryti po šios priemonės įsigaliojimo.

26 straipsnis

Pranešimas EVPRI ir kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms

1. Prieš nustatydama arba atnaujindama bet kurią priemonę pagal 18, 19, 20 arba 21 straipsnius ir prieš nustatydama bet kurį apribojimą pagal 23 straipsnį, kompetentinga valdžios institucija EVPRI ir kitoms kompetentingoms valdžios institucijoms praneša apie savo siūlomą priemonę.

2. Pranešime pateikiama informacija apie siūlomas priemones, finansinių priemonių ir sandorių, kuriems jos bus taikomos, klases, priežastis, dėl kurių imtasi tų priemonių, pagrindžiančius įrodymus ir numatomos priemonių taikymo pradžios datą.

3. Apie pasiūlymą nustatyti arba atnaujinti priemonę pagal 18, 19, 20 ar 21 straipsnius pranešama ne vėliau nei likus 24 valandoms iki numatytos priemonės taikymo arba atnaujinimo pradžios. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai neįmanoma pranešti prieš 24 valandas, kompetentinga valdžios institucija gali pranešti vėliau nei likus 24 valandoms iki numatytos priemonės taikymo pradžios. Pranešimas apie apribojimą pagal 23 straipsnį pateikiamas prieš numatytą priemonės taikymo pradžią.

4. Kompetentinga valdžios institucija, gavusi pranešimą pagal šį straipsnį, gali imtis priemonių pagal 18–23 straipsnius toje valstybėje narėje, kai ji pritaria, kad būtina imtis priemonės siekiant padėti pranešimą pateikiančiai kompetentingai valdžios institucijai. Be to, kompetentinga valdžios institucija, kuri gauna pranešimą, pagal 1–3 dalis taip pat praneša, kai ji siūlo imtis priemonių.

2 SKIRSNIS

EVPRI įgaliojimai

27 straipsnis

EVPRI koordinavimas

1. Kompetentingoms valdžios institucijoms imantis priemonių pagal 1 skirsnį, EVPRI atlieka pagalbinį ir koordinavimo vaidmenį. Pirmiausia EVPRI užtikrina, kad kompetentingos valdžios institucijos taikytų nuoseklų požiūrį priemonėms, kurių imtasi, ypač kai būtina naudotis intervenciniais įgaliojimais, taip pat bet kokių nustatytų priemonių pobūdžio ir tokių priemonių taikymo pradžios ir trukmės atžvilgiu.

2. Pagal 26 straipsnį gavusi pranešimą apie bet kokią pagal 18, 19, 20 arba 21 straipsnį nustatytiną arba atnaujinantiną priemonę, EVPRI per 24 valandas pateikia nuomonę apie tai, ar jos nuomone, taikomos arba siūlomos priemonės imtis būtina siekiant reaguoti į išskirtines aplinkybes. Nuomonėje nurodoma, ar EVPRI mano, kad įvyksto neigiami įvykiai arba pokyčiai, dėl kurių kyla didelė grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka vienoje ar daugiau valstybių narių, ar taikoma arba pasiūlyta priemonė tikslinga ir proporcinga siekiant mažinti šią grėsmę ir ar pagrįsta pasiūlyta bet kurios tokios priemonės taikymo trukmė. Jei EVPRI mano, kad siekiant mažinti grėsmę būtinai reikia, kad kitos kompetentingos valdžios institucijos imtųsi kokių nors priemonių, ji tai taip pat nurodo savo nuomonėje. Nuomonė skelbiama EVPRI interneto svetainėje.

3. Kai kompetentinga valdžios institucija siūlo imtis arba imasi priemonių, prieštaraujančių 2 dalyje nurodytai EVPRI nuomonei, arba atsisako imtis priemonių nurodytų EVPRI nuomonėje pagal tą dalį, ji per 24 valandas po to, kai gauna EVPRI nuomonę, skelbia savo interneto svetainėje pranešimą, išsamiai paaiškindama tokių veiksmų priežastis. Kai susidaro tokia padėtis, EVPRI apsvaisto, ar įvykdytos sąlygos ir ar šiuo atveju tinkama naudotis savo intervenciniais įgaliojimais pagal 28 straipsnį.

4. EVPRI reguliariai ir, bet kuriuo atveju, bent kas tris mėnesius peržiūri pagal šį straipsnį nustatytas priemones. Jei priemonė praėjus tokiam trijų mėnesių laikotarpiui neatnaujinama, jos galiojimas savaime baigiasi.

28 straipsnis

Intervenciniai EVPRI įgaliojimai išskirtinėmis aplinkybėmis

1. Remdamasi Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 9 straipsnio 5 dalimi ir laikydamosi šio straipsnio 2 dalies sąlygų EVPRI:

a) prašo iš fizinių arba juridinių asmenų, turinčių grynąsias trumpąsias pozicijas, susijusias su konkrečia finansine priemone arba finansinių priemonių klase, pranešti kompetentingai valdžios institucijai arba atskleisti visuomenei informaciją apie visas šias pozicijas; arba

b) nustato draudimą arba sąlygas fiziniams arba juridiniams asmenims sudaryti skolintų vertybinių popierių pardavimo susitarimus arba sandorius, kuriais sukuriamas kita finansinė priemonė, negu 1 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytos finansinės priemonės, arba kurie yra su ja susiję, kurių tikslas arba vienas iš tikslų yra suteikti finansinį pranašumą tam fiziniam arba juridiniam asmeniui sumažėjus kitos finansinės priemonės kainai arba vertei.

Priemonė gali būti taikoma konkrečiomis EVPRI nustatytomis aplinkybėmis arba taikant jos nustatytas išimtis. Pirmiausia išimties gali būti nustatytos rinkos formavimo ir pirminės rinkos veiklai.

2. EVPRI priima sprendimą pagal 1 dalį tik tuo atveju, jei:

a) 1 dalies a ir b punktuose išvardytomis priemonėmis mažinama grėsmė metodiskam finansų rinkų veikimui ir vientisumui arba visos Sąjungos finansų sistemos arba jos dalies stabilumui ir daromas tarpvalstybinis poveikis; ir

b) jokia kompetentinga valdžios institucija nesiėmė priemonių grėsmei mažinti arba viena ar daugiau kompetentingų valdžios institucijų ėmėsi priemonių, kuriomis grėsmė tinkamai nesumažinama.

3. Imdamasi 1 dalyje nurodytų priemonių, EVPRI atsižvelgia į tai, kiek priemonė:

a) reikšmingai mažinama grėsmė metodiskam finansų rinkų veikimui ir vientisumui arba visos Sąjungos finansų sistemos arba jos dalies stabilumui arba reikšmingai didinamas kompetentingų valdžios institucijų gebėjimas stebėti grėsmę;

b) nesudaroma reguliacinio arbitražo rizika;

c) nedaromas žalingas poveikis finansų rinkų efektyvumui, įskaitant poveikį, padarytą mažinant tų rinkų likvidumą arba sukeliant neaiškumą rinkos dalyviams, kuris būtų neproporcingas priemonės naudai.

Jei viena ar daugiau kompetentingų valdžios institucijų ėmėsi priemonės pagal 18, 19, 20 arba 21 straipsnius, EVPRI gali imtis bet kurios šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės, nepateikdama 27 straipsnyje numatytos nuomonės.

4. Prieš nuspręsdama nustatyti arba atnaujinti 1 dalyje nurodytą priemonę, EVPRI konsultuojasi su ESRV, o prireikus su kitomis atitinkamomis valdžios institucijomis.

5. Prieš nuspręsdama nustatyti arba atnaujinti 1 dalyje nurodytą priemonę, EVPRI praneša susijusioms kompetentingoms valdžios institucijoms apie priemonę, kurią siūlo taikyti. Pranešime pateikiama informacija apie siūlomas priemones, finansinių priemonių ir sandorių, kuriems jos bus taikomos, klasę, tas priemones pagrindžiančias priežastis ir numatomos priemonių taikymo pradžios datą.

6. Pranešama ne vėliau nei likus 24 valandoms iki priemonės taikymo arba atnaujinimo pradžios. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai neįmanoma pranešti prieš 24 valandas, EVPRI gali pranešti vėliau, nei likus 24 valandoms iki numatytos priemonės taikymo pradžios.

7. EVPRI savo interneto svetainėje skelbia pranešimą apie bet kokį sprendimą nustatyti arba atnaujinti bet kurią 1 dalyje nurodytą priemonę. Pranešime nurodoma bent:

a) nustatytos priemonės, įskaitant sandorių finansines priemones ir klases, kurioms jos taikomos, ir jų trukmę; ir

b) priežastys, dėl kurių EVPRI mano, kad būtina nustatyti priemones, įskaitant tas priežastis pagrindžiančius įrodymus.

8. Nusprendusi taikyti arba atnaujinti bet kurią 1 dalyje nurodytą priemonę, EVPRI nedelsdama praneša kompetentingoms valdžios institucijoms apie priemones, kurių ėmėsi.

9. Priemonė įsigalioja, kai pranešimas paskelbiamas EVPRI interneto svetainėje arba vėliau, pranešime nurodytu laiku, ir taikoma tik tiems sandoriams, kurie sudaryti po priemonės įsigaliojimo.

10. EVPRI 1 dalyje nurodytas priemones persvarsto periodiškai ir bent kas tris mėnesius. Jei priemonė iki tokio trijų mėnesių laikotarpio pabaigos neatnaujinama, jos galiojimas automatiškai baigiasi. Priemonių atnaujinimui taikomos 2–9 dalys.

11. EVPRI pagal šį straipsnį patvirtinta priemonė yra viršesnė už bet kurias ankstesnes priemones, kurių kompetentinga valdžios institucija ėmėsi pagal 1 skirsnį.

29 straipsnis

EVPRI įgaliojimai esant kritinei padėčiai, susijusiai su valstybės skolos vertybiniais popieriais

Esant kritinei padėčiai, susijusiai su valstybės skolos vertybiniais popieriais ar su valstybės kredito išpareigojimų neįvykdymo apsiikeitimo sandoriais, taikomi Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 18 ir 38 straipsniai.

30 straipsnis

Neigiamų įvykių arba pokyčių tikslinimas

Komisija įgaliojama priimti deleguotuosius aktus pagal 42 straipsnį, kuriais nustatomi kriterijai ir veiksniai, į kuriuos kompetentingos valdžios institucijos ir EVPRI privalo atsižvelgti, nustatydamos, ar vyksta 18–21 ir 27 straipsniuose nurodyti neigiami įvykiai arba pokyčiai ir kyla 28 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta grėsmė.

31 straipsnis

EVPRI tyrimai

Vienos arba kelių kompetentingų valdžios institucijų, Europos Parlamento, Tarybos ar Komisijos prašymu arba savo iniciatyva EVPRI gali atlikti konkretaus klausimo arba praktikos, susijusios su skolintų vertybinių popierių pardavimu arba kredito išpareigojimų neįvykdymo apsiikeitimo sandorių naudojimu, tyrimą, kad įvertintų, ar dėl to klausimo arba praktikos kyla grėsmė finansiniam stabilumui arba pasitikėjimui rinka Sąjungoje.

Per tris mėnesius po tokio tyrimo pabaigos EVPRI viešai paskelbia ataskaitą, kurioje pateikiamos tyrimo išvados ir visos su tuo klausimu arba praktika susijusios rekomendacijos.

VI SKYRIUS

KOMPETENTINGŲ VALDŽIOS INSTITUCIJŲ VAIDMUO

32 straipsnis

Kompetentingos valdžios institucijos

Kiekviena valstybė narė šiam reglamentui įgyvendinti skiria vieną ar kelias kompetingas valdžios institucijas.

Jei valstybė narė paskiria daugiau kaip vieną kompetentingą valdžios instituciją, ji aiškiai apibrėžia atitinkamus valdžios institucijų vaidmenis ir paskiria valdžios instituciją, kuri būtų atsakinga už bendradarbiavimą su Komisija, EVPRI ir kitų valstybių narių kompetentingomis valdžios institucijomis ir keitimosi su jomis informacija koordinavimą.

Valstybės narės apie tuos paskyrimus praneša Komisijai, EVPRI ir kitų valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms.

33 straipsnis

Kompetentingų valdžios institucijų įgaliojimai

1. Kad kompetentingos valdžios institucijos galėtų vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą, joms suteikiami visi priežiūros ir tyrimų įgaliojimai, būtini jų funkcijoms vykdyti. Jos naudojami savo įgaliojimais bet kuriuo iš šių būdų:

- a) tiesiogiai;
 - b) bendradarbiaudamos su kitomis valdžios institucijomis;
 - c) kreipdamosi į kompetentingas teismines institucijas.
2. Kad kompetentingos valdžios institucijos galėtų vykdyti šiame reglamente joms numatytas pareigas, joms pagal nacionalinę teisę suteikiami įgaliojimai:
- a) susipažinti su bet koku dokumentu bet kokia forma ir jį gauti arba pasidaryti jo kopiją;
 - b) reikalauti iš bet kokio fizinio arba juridinio asmens suteikti informacijos ir, jei būtina, iškviešti ir apklausti fizinį arba juridinį asmenį siekiant gauti informacijos;
 - c) atlikti patikrinimus vietoje iš anksto apie juos pranešus arba nepranešus;
 - d) reikalauti esamų telefono skambučių ir esamo duomenų srauto įrašų;
 - e) reikalauti nutraukti bet kokią šio reglamento nuostatoms prieštaraujančią praktiką;
 - f) reikalauti išaldyti ir (arba) areštuoti turtą.

3. Nedarant poveikio 2 dalies a ir b punkтам, kompetentingoms valdžios institucijoms suteikiamas įgaliojimas atskirais atvejais reikalauti, kad kredito įsipareigojimų neįvykdymo apsikeitimo sandorio susitarimą sudarantis fizinis arba juridinis asmuo pateiktų:

- a) paaiškinimą apie sandorio tikslą ir ar jis sudaromas siekiant apsidrausti nuo rizikos ar kitais tikslais; ir
- b) informaciją, kuria patvirtinama pagrindinė rizika, jei sandoris sudaromas apsidraudimo tikslais.

34 straipsnis

Profesinė paslaptis

1. Įsipareigojimas saugoti profesinę paslaptį taikomas visiems fiziniams arba juridiniams asmenims, kurie dirba ar dirbo kompetentingoje valdžios institucijoje arba bet kurioje valdžios institucijoje ar pas fizinį arba juridinį asmenį, kuriems kompetentinga valdžios institucija perdavė savo užduotis, įskaitant auditorius ir ekspertus, kuriuos samdo kompetentinga valdžios institucija. Konfidenciali informacija, laikoma profesine paslaptimi, negali būti atskleista jokiame kitame fiziniame arba juridiniame asmeniui ar valdžios institucijai, išskyrus atvejus, kai jos atskleidimas būtinas teisminiam nagrinėjimui.

2. Visa informacija, kuria pagal šį reglamentą tarpusavyje keičiasi kompetentingos valdžios institucijos ir kuri susijusi su verslo ar veiklos sąlygomis ar su kitais ekonominiais ar asmeniniais reikalais, laikoma konfidencialia, ir jai taikomi profesinės paslapties reikalavimai, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos perdavimo metu kompetentinga valdžios institucija pareiškia, kad ši informacija gali būti atskleidžiama arba kad jos atskleidimas būtinas teisminiam nagrinėjimui.

35 straipsnis

Įpareigojimas bendradarbiauti

Kompetentingos valdžios institucijos bendradarbiauja, kai būtina arba tikslinga šio reglamento įgyvendinimo tikslais. Pirmiausia kompetentingos valdžios institucijos nedelsdamos teikia viena kitai informaciją, kuri svarbi joms vykdant savo pareigas pagal šį reglamentą.

36 straipsnis

Bendradarbiavimas su EVPRI

Šio reglamento tikslais kompetentingos valdžios institucijos bendradarbiauja su EVPRI pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010.

Kompetentingos valdžios institucijos nedelsdamos suteikia EVPRI visą informaciją, būtiną jos užduotims pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 vykdyti.

37 straipsnis

Bendradarbiavimas gavus prašymą atlikti patikrinimus vietoje arba tyrimus

1. Vienos valstybės narės kompetentinga valdžios institucija gali prašyti kitos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos padėti atlikti patikrinimus vietoje arba tyrimus.

Prašančioji kompetentinga valdžios institucija informuoja EVPRI apie bet koki pirmoje pastraipoje nurodytą prašymą. Jei patikrinimas arba tyrimas turi tarpvalstybinį poveikį, EVPRI gali koordinuoti ir, jei paprašoma, koordinuoja patikrinimą arba tyrimą.

2. Kompetentinga valdžios institucija, gavusi kitos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos prašymą atlikti patikrinimą vietoje arba tyrimą, gali:

- a) atlikti patikrinimą vietoje arba tyrimą pati;
- b) leisti prašymą pateikusiai kompetentingai valdžios institucijai dalyvauti patikrinime vietoje arba tyrime;
- c) leisti prašymą pateikusiai kompetentingai valdžios institucijai pačiai atlikti patikrinimą vietoje arba tyrimą;
- d) paskirti auditorius arba ekspertus atlikti patikrinimą vietoje arba tyrimą;
- e) pasidalyti konkrečiomis su priežiūros veikla susijusiomis užduotimis su kitomis kompetentingomis valdžios institucijomis.

3. EVPRI gali reikalauti, kad kompetentingos valdžios institucijos atliktų specialias tyrimo užduotis ir patikrinimus vietoje, kai EVPRI pagrįstai reikalauja informacijos tam, kad galėtų vykdyti šiuo reglamentu jai suteiktus įgaliojimus.

38 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis

1. Kompetentingos valdžios institucijos, kai įmanoma, su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis sudaro bendradarbiavimo susitarimus dėl keitimosi informacija su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis, iš šio reglamento kylančių įpareigojimų vykdymo trečiosiose šalyse ir dėl panašių priemonių, kurių trečiosiose šalyse turėtų imtis jų priežiūros institucijos, siekdamos papildyti priemones, kurių imamasi pagal V skyrių. Šie bendradarbiavimo susitarimai turi užtikrinti bent veiksmingą keitimąsi informacija, kuris valstybių narių kompetentingoms valdžios institucijoms leidžia įgyvendinti savo pareigas pagal šį reglamentą.

Kompetentinga valdžios institucija informuoja EVPRI ir kitų valstybių narių kompetentingas valdžios institucijas apie savo siūlymą sudaryti tokį susitarimą.

2. Bendradarbiavimo susitarime pateikiamos keitimosi duomenimis ir informacija, kurių reikia atitinkamai kompetentingai valdžios institucijai įvykdyti 16 straipsnio 2 dalyje nustatytą įpareigojimą, nuostatos.

3. EVPRI koordinuoja kompetentingų valdžios institucijų ir atitinkamų trečiųjų šalių priežiūros institucijų bendradarbiavimo susitarimų rengimą. Šiuo tikslu EVPRI parengia bendradarbiavimo susitarimo dokumentų šabloną, kuriuo gali naudotis kompetentingos valdžios institucijos.

EVPRI taip pat koordinuoja kompetentingų valdžios institucijų keitimąsi informacija, gauta iš trečiųjų šalių priežiūros institucijų, kuri gali būti svarbi, imantis priemonių pagal V skyrių.

4. Kompetentingos valdžios institucijos sudaro bendradarbiavimo susitarimus dėl keitimosi informacija su trečiųjų šalių priežiūros institucijomis tik tokiu atveju, jei atskleidžiamai informacijai taikomos profesinės paslapties garantijos yra ne mažesnės už išdėstytas 34 straipsnyje. Toks keitimasis informacija turi būti skirtas padėti minėtoms kompetentingoms valdžios institucijoms vykdyti užduotis.

39 straipsnis

Asmens duomenų perdavimas ir saugojimas

Valstybės narės, perduodamos asmens duomenis viena kitai arba iš valstybių narių trečiajai šaliai (ir atvirkščiai), taiko Direktyvą 95/46/EB. Perduodama asmens duomenis valstybėms narėms arba trečiajai šaliai, EVPRI laikosi Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

Pirmoje pastraipoje nurodyti asmens duomenys saugomi ilgiausiai penkerius metus.

40 straipsnis

Informacijos atskleidimas trečiosioms šalims

Kompetentinga valdžios institucija gali perduoti trečiosios šalies priežiūros institucijai duomenis ir jų analizę, jei tenkinamos Direktyvos 95/46/EB 25 arba 26 straipsnyje nustatytos sąlygos, tačiau toks perdavimas atliekamas įvertinus kiekvieną atskirą atvejį. Kompetentinga valdžios institucija sutinka, kad perduoti duomenis būtina taikant šį reglamentą. Tokie perdavimai atliekami susitarus, kad trečioji šalis duomenų kitai trečiosios šalies priežiūros institucijai neperduoda negavusi aiškaus raštiško kompetentingos valdžios institucijos įgaliojimo.

Kompetentinga valdžios institucija informaciją, kuri yra konfidenciali pagal 34 straipsnį ir kuri buvo gauta iš kitos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos, trečiosios šalies priežiūros institucijai atskleidžia tik tuo atveju, jei kompetentinga valdžios institucija gavo aišką informaciją pateikusios kompetentingos valdžios institucijos sutikimą ir, jei taikoma, informacija atskleidžiama tik tais tikslais, dėl kurių ši kompetentinga valdžios institucija davė sutikimą.

41 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų ir administracinių priemonių, taikytinų už šio reglamento pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių, siekdamos užtikrinti, kad šios nuostatos būtų įgyvendintos. Tos sankcijos ir administracinės priemonės turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1095/2010 EVPRI gali priimti gaires, siekdamas užtikrinti nuoseklų požiūrį, susijusį su sankcijomis ir administracinėmis priemonėmis, kurias turi nustatyti valstybės narės.

Valstybės narės praneša apie pirmoje ir antroje pastraipoje nurodytas nuostatas Komisijai ir EVPRI ne vėliau kaip 2012 m. liepos 1 d. ir nedelsdamos praneša joms apie visus vėlesnius šiomis nuostatoms įtakos turinčius pakeitimus.

EVPRI savo interneto svetainėje skelbia ir nuolat atnaujina esamų sankcijų ir administracinių priemonių, kiekvienoje valstybėje narėje sąrašą.

Valstybės narės kasmet pateikia EVPRI apibendrintą informaciją apie taikytas sankcijas ir administracines priemones. Jei kompetentinga valdžios institucija atskleidžia visuomenei informaciją, kad taikyta sankcija ar administracinė priemonė, ji tuo pačiu metu apie tai praneša EVPRI.

VII SKYRIUS

DELEGUOTIEJI AKTAI

42 straipsnis

Naudojimasis įgaliojimais

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. Įgaliojimai priimti 2 straipsnio 2 dalyje, 3 straipsnio 7 dalyje, 4 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 6 straipsnio 4 dalyje, 7 straipsnio 3 dalyje, 17 straipsnio 2 dalyje, 23 straipsnio 5 dalyje ir 30 straipsnyje nurodytus deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikui.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu atšaukti 2 straipsnio 2 dalyje, 3 straipsnio 7 dalyje, 4 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 6 straipsnio 4 dalyje, 7 straipsnio 3 dalyje, 17 straipsnio 2 dalyje, 23 straipsnio 5 dalyje ir 30 straipsnyje nurodytų įgaliojimų suteikimą. Sprendimu dėl atšaukimo nutraukiamas tame sprendime nurodytų įgaliojimų delegavimas. Sprendimas atšaukti įgaliojimus įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi įtakos jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Kai tik Komisija priima deleguotąjį aktą, apie tai ji tuo pačiu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 2 straipsnio 2 dalį, 3 straipsnio 7 dalį, 4 straipsnio 2 dalį, 5 straipsnio 4 dalį, 6 straipsnio 4 dalį, 7 straipsnio 3 dalį, 17 straipsnio 2 dalį, 23 straipsnio 5 dalį ir 30 straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja tik tada, jei per tris mėnesius nuo pranešimo apie atitinkamą aktą Europos Parlamentui ir Tarybai datos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškė prieštaravimo arba jei iki to laikotarpio pabaigos tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba Komisiją informavo, kad nepareikš prieštaravimo. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas trim mėnesiais.

43 straipsnis

Deleguotųjų aktų priėmimo terminas

Komisija priima 2 straipsnio 2 dalyje, 3 straipsnio 7 dalyje, 4 straipsnio 2 dalyje, 5 straipsnio 4 dalyje, 6 straipsnio 4 dalyje, 7 straipsnio 3 dalyje, 17 straipsnio 2 dalyje, 23 straipsnio 5 dalyje ir 30 straipsnyje nurodytus deleguotuosius aktus ne vėliau kaip 2012 m. kovo 31 d.

Komisijos iniciatyva pirmoje pastraipoje minimas laikotarpis gali būti pratęstas šešiais mėnesiais.

VIII SKYRIUS

ĮGYVENDINIMO AKTAI

44 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos vertybinių popierių komitetas, įsteigtas Komisijos sprendimu 2001/528/EB ⁽¹⁾. Tas komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

IX SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45 straipsnis

Peržiūra ir ataskaita

Atsižvelgdama į diskusijas su kompetentingomis valdžios institucijomis ir EVPRI, Komisija ne vėliau kaip 2013 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie:

- pranešimo pateikimo ir informacijos atskleidimo ribų pagal 5, 6, 7 ir 8 straipsnius tinkamumą;
- atskirų atskleidimo reikalavimų pagal 6 straipsnį poveikį, ypač atsižvelgiant į finansų rinkų veiksmingumą ir nestabilumą;
- centralizuoto ataskaitų teikimo tiesiogiai EVPRI tikslingumą;
- II ir III skyriuose nustatytų apribojimų ir reikalavimų taikymą;
- nepadengtų valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių apribojimų tikslingumą ir kitų skolinčių vertybinių popierių arba kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių apribojimų arba sąlygų tikslingumą.

46 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostata

1. Į šio reglamento taikymo sritį patenkančios esamos nuostatos, galiojančios prieš 2010 m. rugsėjo 15 d., gali būti taikomos toliau iki 2013 m. liepos 1 d., jei apie jas pranešta Komisijai ne vėliau kaip 2012 m. balandžio 24 d.

2. Kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandoriai, dėl kurių atsiranda nepadengta pozicija valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandoryje, kuris sudarytas prieš 2012 m. kovo 25 d. arba sustabdžius nepadengtų valstybės kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorių apribojimų taikymą pagal 14 straipsnio 2 dalį, gali būti vykdomi iki kredito įsipareigojimų neįvykdymo apskaitimo sandorio sutarties termino suėjimo dienos.

⁽¹⁾ OL L 191, 2001 7 13, p. 45.

47 straipsnis

EVPRI darbuotojai ir ištekliai

Ne vėliau kaip 2012 m. gruodžio 31 d. EVPRI įvertina personalo ir išteklių poreikius, kurie atsirado dėl pagal šį reglamentą priimtų įgaliojimų ir pareigų, ir pateikia ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

48 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2012 m. lapkričio 1 d.

Tačiau 2 straipsnio 2 dalis, 3 straipsnio 7 dalis, 4 straipsnio 2 dalis, 7 straipsnio 3 dalis, 9 straipsnio 5 dalis, 11 straipsnio 3 ir 4 dalys, 12 straipsnio 2 dalis, 13 straipsnio 4 ir 5 dalys, 16 straipsnio 3 ir 4 dalys, 17 straipsnio 2 dalis, 23 straipsnio 5, 7 ir 8 dalys, 30 straipsnis, 42 straipsnis, 43 straipsnis ir 44 straipsnis taikomi nuo 2012 m. kovo 25 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2012 m. kovo 14 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

N. WAMMEN
